დღეს კომუნისტური შაბათობაა!

ლენინი სრულიად რუსეთის შაბათოგაზე კრემლში 1920 წელს.

ნახატი ბ. ვასილიევისა.

...პირდაპირ უზარმაზარი მნიშვნელობა აქვს მუშების მიერ მათივე საკუთარი თაოსნობით მოწყობილ კომუნისტურ შაბათოგებს. ჩანს, ეს ჯერ მხოლოდ დასაწყისია, მაგრამ ეს არის არაჩვეულებრივ დიდი მნიშვნელობის დასაწყისი.

ვ. ი. ლენინი

გულის კარნახით

შაბათოგის ორგანიზებულად მოწყობისათვის პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის გადაწყვეტილებით შეიქმნა საქალაქო შტაბი შრომელთა მრავალათასიანი არმიის შაბათობებზე მასობრივად გამოსვლის ხელმძღვანელობისათვის. შტაბები შეიქმნა დედაქალაქის ყველა რაიონში, საწარმოში, დაწესებულებაში, ორგანიზაციაში. უნდა აღვნიშნოთ, რომ მზადება წარმატებით მიმდინარეობდა, ტონის მიმცემი ყველგან კომუნისტები და კომკავშირელები, წარმოების მოწინავენი, შრომის ვეტერანები იყვნენ. პარტიულმა ორგანიზაციებმა დიდი ახსნაგანმარტებითი და პროპაგანდისტული მუშაობა გასწიეს. ადგილობრივმა შტაბებმა შეიმუშავეს შაბათობათა მოწყობის კონკრეტული გეგმები, შექმნეს მონაწილეთა ბრიგადების სიები, დაამუშავეს შეკრების ადგილები, იზრუნეს სამუშაო ინვენტარისა და მასალების მომარაგებისათვის.

გვესაუბრება პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის მდივანი, კომუნისტური შაბათობის მომწყობი საქალაქო შტაბის ხელმძღვანელი

შ. ქარქარაშვილი.

◆

დღეს და ხვალ ათასობით თბილისელი უსასყიდლოდ იშრომებს სამშობლოს საკეთილდღეოდ. ქარხნები, ფაბრიკები, სამშენებლო ორგანიზაციები, სამეურნეო დაწესებულებები დღეს ჩვეულებრივ მუშაობენ. სამუშაოდან თავისუფალი ახლობით ადამიანი კი წესრიგში მოიყვანს საწარმოებისა და ორგანიზაციების, დაწესებულებების ტერიტორიებს, გაალამაზებს ჩვენი დედაქალაქის მიკრორაიონებს, ეზოებს. ფაბრიკებისა და ქარხნების, სამშენებლო და სატრანსპორტო ორგანიზაციების კოლექტივებმა ვალდებულება იკისრეს 12 აპრილი მაღალი მაჩვენებლებით აღნიშნონ. 800-ზე მეტი ახალგაზრდა დაეხმარება თბილისის მეტროპოლიტენის მშენებლებს. წინასწარი ვარაუდით დედაქალაქის შრომელები ამ დღეს ხუთწლედის ფონდში შეიტანენ 3 მილიონ მანეთზე მეტს.

„მშობლიური ქალაქის გამშვენიერებისათვის ზრუნვა თვითეული თბილისელის მოვალეობაა". ამ დევიზით მასობრივად იშრომებენ ახალგაზრდები თბილისის ზღვის, კუს ტბის, შავნაბადას მთის მიდამოებში, სადაც დარგავენ ათასობით ძირ მცენარეს. საწარმოებისა და ორგანიზაციების, დაწესებულებების სპეციალური ბრიგადები წესრიგში მოიყვანენ დედაქალაქის ქუჩებს, დარგავენ მრავალ ხეს და ბუჩქს.

დიდი ენთუზიაზმით, მოვალეობის კარნახით იღებენ მონაწილეობას თბილისელები საბჭოთა ქვეყნის ისტორიაში ერთ-ერთი ღირსშესანიშნავი თარიღის — პირველი კომუნისტური შაბათობის 50 წლისთავის დღესასწაულში.

80 ათასი კაცი შაბათოგაზე

დღეს, 12 აპრილს მთელი ქალაქი გამოვა მასობრივ კომუნისტურ შაბათობაზე. ბევრი მშრომელი, თავის სამუშაო ადგილზე — ფაბრიკა-ქარხნებში, ახალშენებლობებსა და ტრანსპორტზე აღნიშნავს ლენინური დამკვრელური შრომის 50 წლისთავს, და თავის ნაშრომს მთლიანად ხუთწლედის რესპუბლიკურ ფონდში გადარიცხავს.

მასობრივი შაბათობის დღეს ასეულ ათასობით ქუთაისელი გამოვა ქალაქის კეთილმოწყობის, გამწვანების, დასუფთავების და სხვა სამუშაოებზე.

ახალგაზრდობის პროსპექტზე და კომკავშირულ ხეივანში, რომლებიც ახალგაზრდობის ძალებით შენდება, შაბათობის დღეებში დარგავენ 100 ათას ძირზე მეტ მარადმწვანე მცენარეს. ავტოქარხნის ბულვარში ნარგავებისათვის ამოიღებენ 2.600 ორმოს, ხოლო ერთ კრძივ კილომეტრზე გააშენებენ ცოცხალ ღობეს.

დიდი სამუშაოები შესრულდება მწვანეყვავილაზე, სტალეგეზიო-ანის მიდამოებში. მაგალითად 3.500 კაცი გამოვა ხრიოკ ადგილების გასამწვანებლად. მათი ძალებით დაირგვება 17.500 ძირი ხე. მწვანე ნარგავებით შეიმოსება აგრეთვე ქუთაის-ტყიბულის რკინიგზის მარცხენა ფერდობი, წყალწითელას ხიდის მიდამოები.

სამრეწველო საწარმოთა დამკვრელი კომკავშირული ბრიგადები იმუშავებენ საწარმოთა ტერიტორიების კეთილმოწყობასა და დასუფთავებაზე. მცენარეთა დარგვაზე. ამასთან შეიტანენ 150 ტონა შავ და ფერად ლითონის ჯართს, 100 ტონა მაკულატურას.

შაბათობები შემდგომ დღეებშიც გაგრძელდება. მათში მონაწილეობას მიიღებს 80 ათასზე მეტი მშრომელი.

თამარ ვარდანაშვილი,
პარტიის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის მდივანი.

ჩვენი წვლილი

ცხინვალის მექანიკურ ქარხანაში მუშათა კოლექტივმა ვალდებულება იკისრა დღეს კომუნისტურ შაბათობაზე გეგმის გადამეტებით გამოუშვას სეიფები, მიკროქალაბები, გაზის ბალონები და სხვა, სულ 7 ათასი მანეთის ღირებულებისა. მთელი ეს თანხა ჩაირიცხება ხუთწლედის რესპუბლიკურ ფონდში.

ქარხანა „ემალსადენში" მუშები შაბათობაზე გამოვლენ საწარმოს ტერიტორიისა და მისი სკვერის კეთილმოწყობაზე. ქარხნის ახალი კორპუსის მშენებლობაზე შასრულებენ 6.000 მან. სამუშაოს.

8 ათასი მანეთის ზეგეგმოის პროდუქციას გამოუშვებს ქარხანა „ვიბრომანქანა". აქვე ქარხნის მუშების ინიციატივით მოეწყობა სკვერი, სადაც დღეს 500 ძირი წიწვოვანი ხე დაირგვება.

გამწვანების სამუშაოები შესრულდება აგტოსარემონტო ქარხანასა და სამკერვალო ფაბრიკაში.

თამარ ცაგარეიოვა,
პარტიის ცხინვალის საქალაქო კომიტეტის მეორე მდივანი.

რუსთავის მეტალურგიულ ქარხანაში საბრძმედე საამქროს № 1 ღუმელი მეტალურგთა დამკვრელური შრომით გახდა შოუნინვე. მასობრივი შაბათობის დღეს ღუმელის კოლექტივმა იკისრა. სამშობლოს მისცეს 400 ტონა თუჯი. ამ მოწყვეტაში თავის წვლილს შეიტანენ მექანიკოსები ა. მორგოშია (მარცხნივ) და ზ. ლომიძე.

ფოტო ს. კილაძისა.

პროლეტარეგო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

12 აპრილი შაბათი 1969

ფასი 2 კაპ.

გამოცემის 49-ე წელი • № 86 (14386)

12 აპრილი კოსმონავტიკის დღეა!

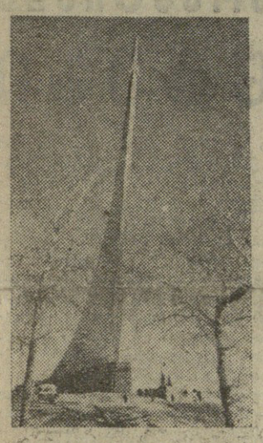

საბჭოთა პირველმკვალავთა დღესასწაული

კოსმონავტიკის დღისადმი მიძღვნილი საზეიმო კრება

12 აპრილს ჩვენი ქვეყანა აღნიშნავს ორ ღირსშესანიშნავ თარიღს როგორც დიდ საყოველთაო სახალხო დღესასწაულს. ეს არის პირველი კომუნისტური შაბათობების 50 წლისთავი და კოსმონავტიკის დღე — კოსმონავტი იური გაგარინის დედამიწის ირგვლივ სივრცეში ფრენის რვა წლისთავი.

კრემლის ყრილობათა დასასლე. აქ 11 აპრილს გაიმართა დედაქალაქის მშრომელთა და მოსკოვის გარნიზონის მეომართა საზეიმო კრება, რომელიც კოსმონავტიკის დღეს მიეძღვნა.

შეკრებილნი ხანგრძლივი ტაშით მიესალმნენ ამხანაგებს ა. პ. კირილენკოს, ა. ტ. მაზურუკს, ა. ი. პელმშს, ა. ნ. შელეპინს, ვ. ვ. გრიშინს, დ. თ. უსტინოვს, ი. ვ. კაპიტონოვს, მ. ს. სოლმენცევს, სხვა საბჭოთა სახელმწიფო და პარტიულ მოღვაწეებს, სსრ კავშირის კოსმონავტ მფრინავებს, რომლებიც პრეზიდიუმში შემოვიდნენ. საზეიმო კრების მონაწილენი აგრეთვე გულთბილად მიესალმნენ ბულგარეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრს, ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილეს, მშენებლობისა და არქიტექტურის მინისტრს პეტრო ჯუბანოვსკის, უნგრეთის სოციალისტური მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრს, უნგრეთის სახალხო რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილეს ანტალ აპრრს, მონღოლეთის სახალხო რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს დამდინსაინს გომბოშუავს, ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანს შრანტიშეკ პეტრს, ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრს ივან ბაშევს.

დარბაზში არიან სსრ კავშირში აკრედიტებული დიპლომატიურ წარმომადგენლობათა მეთაურები, უცხოელი სტუმრები, ჟურნალისტები.

— ვერც წლები, ვერც საუკუნეები ვერ წაშლიან მადლიერი კაცობრიობის მეხსიერებაში 1961 წლის 12 აპრილის დღეს, როცა საბჭოთა კოსმონავტმა მსოფლიოში პირველმა კოსმოსურ ხომალდით სამყაროს გამოუცნობ სივრცეებში თავისი უმაგალითო ფრენა მოადგინა მსოფლიოში პირველმა კოსმონავტმა მფრინავმა, კომუნისტმა დიადი ლენინური პარტიის წევრმა იური ალექსის-ძე გაგარინმა, — თქვა კრების გახსნისას მოსკოვის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ვ. ფ. პრომისლოვმა.

კოსმონავტიკის დღეს წელს საბჭოთა ხალხი აღნიშნავს იმ უდიდესი პოლიტიკური და შრომითი აღმავლობის ვითარებაში, რომელიც გამოიწვია მზადებამ კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს დამაარსებლის ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინის ღაბადების 100 წლისთავის ღირსეულად შეხვედრისათვის, ხაზგასმით აღნიშნა ვ. ფ. პრომისლოვმა.

მან მიუთითა მეუოცა გმირ კოსმონავტებს, მეცნიერებს, ინჟინრებს, ტექნიკოსებს, მუშებს, რომლებმაც შექმნეს მძლავრი ხომალდები, საყოველთაო დღესასწაული — კოსმონავტიკის დღე.

ხაზგასმით ეღერს საბჭოთა კავშირის ჰიმნი. მოსკოველმა მოხუცებმა ყვავილები მიართვეს კრების პრეზიდიუმის წევრებს.

სიტყვა ეძლევა სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტს, აკადემიკოს მ. ვ. კელდიშს.

კოსმონავტიკის დღე ჩვენში გახდა კოსმოსური სივრცის კვლევასა და ათვისებაში ჩვენი ქვეყნის — კოსმონავტიკის სამშობლოს მიღწევათა დათვალიერება, თქვა მეცნიერმა. საბჭოთა მეცნიერებისა და ტექნიკის ეს დღესასწაული დაწყებულ 1961 წლის 12 აპრილის ისტორიული თარიღის აღსანიშნავად, როცა საბჭოთა მოკალაქემ იური გაგარინმა მოახდინა პირველი ფრენა კოსმოსში, რომელმაც დასაბამი მისცა ადამიანის კოსმოსური ფრენის ერას. საერთაშორისო საავიაციო ფედერაციამ მიიღო გადაწყვეტილება 1969 წლიდან ეს დღე აღინიშნოს როგორც ავიაციისა და კოსმონავტიკის მსოფლიო ახალგაზრდობის დღე. ეს გადაწყვეტილება კიდევ ერთხელ მოწმობს გაგარინის ფრენის უდიდესი მნიშვნელობის აღიარებას კოსმონავტიკის მთელი განვითარებისათვის, კოსმოსის დაპყრობაში საბჭოთა ხალხის გრანდიოზულ მიღწევათა აღიარებას.

დედამიწის პირველი ხელოვნური თანამგზავრის გამვლების დროიდან რომელმაც დასაბამი მისცა კაცობრიობის კოსმოსურ ერას, საბჭოთა

(დასასრული მე-2 გვ.)

სსრ კავშირის კოსმონავტი მფრინავები, საბჭოთა კავშირის გმირები. პირველ რიგში (მარცხნიდან მარჯვნივ): ა. ნიკოლაევი, პ. ბელიაევი, ვ. ნიკოლაევა-ტერეშკოვა, ვ. ბიკოვსკი, პ. პოპოვიჩი, გ. ტიტოვი, მეორე რიგში: კ. ფეოქტისტოვი, ბ. ვოლინოვი, ე. ხრუნოვი, გ. ბერეგოვოი, ვ. შატალოვი, ა. ელისეევი, ა. ლეონოვი და ბ. ეგოროვი.

(საკდესის ფოტოდოკუმენტი).

დარბაზობა ამხ. ლ. ბრეჟნევთან

11 აპრილს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ამხ. ლ. ი. ბრეჟნევმა მიიღო ჩეხოსლოვაკიის სოციალისტური რესპუბლიკის ელჩი სსრ კავშირში ამხ. ბ. კოუცკი.

საუბარმა, რომლის დროსაც შეეხნენ საბჭოთა კავშირ-ჩეხოსლოვაკიის ძმური ურთიერთობის შემდგომი განვითარების საკითხებს, მეგობრობისა და გულითადობის ვითარებაში ჩაიარა.

ა. გრეჩკო შეხვდა ვ. გომულკას

ბერლინი, 10 აპრილი. (საკდესი). გერმანიაში განლაგებული საბჭოთა ჯარების ჯგუფში ჩამოსული სსრ კავშირის თავდაცვის მინისტრი, საბჭოთა კავშირის მარშალი ა. ა. **გრეჩკო** დღეს შეხვდა პოლონეთის გაერთიანებული მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს ვ. **გომულკას,** რომელიც ამჟამად ბერლინში იმყოფება.

საუბარში მონაწილეობდნენ პოლონეთის მხრივ: პოლონეთის გაერთიანებული მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ი. **ცირანკევიჩი,** პოლონეთის გაერთიანებული მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ზ. **კლიშკო,** პოლონეთის გაერთიანებული მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ბ. **იაშჩუკი;** საბჭოთა კავშირის მხრივ — სსრ კავშირის ელჩი გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში პ. ა. **აბრასიმოვი.**

გაიმართა მეგობრული საუბარი, რომლის დროს სრული ურთიერთგაგებისა და ერთსულოვნების ვითარებაში განიხილეს ორივე მხარისათვის საინტერესო საკითხები, რომლებსაც აქტუალური მნიშვნელობა აქვს სსრ კავშირისა და პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკის შემდგომი თანამშრომლობის განმტკიცებისათვის.

დიადი თაოსნობის მემკვიდრენი

11 აპრილს რკინიგზელთა კულტურის ცენტრალურ სახლში გაიმართა მოსკოვის რკინიგზის მოსკოვის სახარისხებელი სადგურის სალოკომოტივო დეპოს წარმოების მოწინავე მუშაკების, კომუნისტური შრომის დამკვრელების კრება, რომელიც პირველი კომუნისტური შაბათობების 50 წლისთავს მიეძღვნა.

პრეზიდიუმში შემოდიან ამხანაგები ნ. ვ. პოდგორნი, ვ. ვ. გრიშინი და სხვები, რომლებსაც შეკრებილნი გულთბილად შეხვდნენ.

კრება გახსნა მოსკოვის სახარისხებელი სადგურის სალოკომოტივო დეპოს პარტკომის მდივანმა **ვ. ს. დობიჩინმა.**

შეკრებილი სიტყვით მიმართა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრმა, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ **ნ. ვ. პოდგორნიი.**

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის, საბჭოთა მთავრობის დავალებით ნ. ვ. პოდგორნიმ მოსკოვის სახარისხებელი სადგურის დეპოს დროშას მიანიჭა ლენინის ორდენი, რომლითაც დეპოს კოლექტივი დაჯილდოებულია საწარმოს საქმიანობაში, პირველი კომუნისტური შაბათობების 50 წლისთავის აღსანიშნავად გაშლილ სოციალისტური შეჯიბრების განვითარებაში მოპოვებული წარმატებებისათვის.

კრებაზე გამოვიდნენ აგრეთვე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატი, სკკპ მოსკოვის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი ვ. ვ. **გრიშინი** და სხვები.

შეკრებილებმა ერთსულოვნად მიიღეს მისასალმებელი წერილი სკკპ ცენტრალური კომიტეტისადმი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსადმი. (საკდესი).

გმირი ქალაქის დღესასწაული

ოდესა, 10 აპრილი. (საკდესი). ზეიმით აღნიშნა დღეს გმირმა ქალქმა შესანიშნავი თარიღი — გერმანელი ფაშისტი დამპყრობლებისგან ოდესის განთავისუფლების 25 წლისთავი.

დიღმა ზღვის ნაპირას ტ. გ. შევჩენკოს სახელობის ცენტრალურ პარკში შექმნილ დიდებულ ემორიალურ კომპლექსთან მივიდა ათასობით მოქალაქე. მათ ცოცხალი ყვავილების გვირგვინებით შეამკეს უცნობი მატროსის ძეგლი და მამაძრლოს ფილები დიდების ხეივანში, სადაც განსვენებენ ოდესელთა. ბრძოლებში დაღუპული გმირები.

დღესასწაულის გამო აქ გაიმართა საერთო-საქალაქო მიტინგი. მას ესწრებოდნენ სტუმრები: სსრ კავშირის თავდაცვის სამინისტროს, გმირი ქალაქების მოსკოვის, ლენინგრადის, კიევის, ვოლგოგრადის, სევასტოპოლის, ციხე-სიმაგრის ბრესტის, წითელ-დროშოვანი შაი ზღვის ფლოტის, ეროოეგრადის, ქალაქების ტიმნიოვის, ლვოვის, ნიკოლაევსა და ხერსონის დელეგაციები.

ქალაქის ცენტრალურ მაგისტრალებზე, რომლებითაც მეოთხედი საუკუნის წინათ ოდესაში შეიჭრა საერთაშორისო ფაშისტური ოკუპაციისაგან ოდესის განთავისუფლების

25 წლისთავი

◆

მოდოიდწენ უკრაინის მე-3 ფრონტის ნაწილები, საზეიმო მარშით ჩაიარეს ოდესის გარნიზონის მეომრებმა.

გმირ ქალაქის მშრომელებმა და სტუმრებმა ყვავილებით შეამკეს ვ. ი. ლენინის ძეგლი, ოქტომბრის გამარჯვებისათვის მებრძოლთა და პოტიომკინელ რევოლუციურ მატროსთა ძეგლები, ორგზის საბჭოთა კავშირის გმირის, საბჭოთა კავშირის მარშლის რ. ი. მალინოვსკის ბიუსტი.

ნაშუადღეს დღესასწაულის ცენტრმა გადაინაცვლა ოპერისა და ბალეტის თეატრში, სადაც გაიმართა გერმანელი ფაშისტი დამპყრობლებისგან ოდესის განთავისუფლების 25 წლისთავისადმი მიძღვნილი საზეიმო სხდომა.

ოვანეს თუმანიანის საიუბილეოდ

◆

მეგობრობისა და ძმობის მოამღერალი

მიმდინარე წლის ოქტომბერში ჩვენი ქვეყნის ხალხები დიდი სიყვარულით აღნიშნავენ სომხეთის სახალხო პოეტის, ხალხთა მეგობრობის მგზნებარე მომღერლის **ოვანეს თუმანიანის** დაბადების 100 წლისთავს. დიდი პოეტისა და მოაზროვნის ოვანეს თუმანიანის შემოქმედება ერთნაირად ძვირფასია სომხებისა და ქართველებისთვის, საბჭოთა კავშირის ყველა ხალხისთვის, რადგან იგი გულში სწვდება ხალხს, აღსავსეა მოქალაქეობრიობითა და ფილოსოფიური აზრებით, უმღერის კაცობრიობის დიად იდეალებს.

მრავალი საუკუნის ერთობლივმა ბრძოლამ და სულიერმა სიახლოვემ წარმოშვეს დიდი მეგობრობა ამიერკავკასიის ლიტერატურათა წარმომადგენლებს შორის. ამის დადასტურებაა ვაგიფისა და გურამიშვილის, თუმანიანისა და გრიშაშვილის, გურღუნისა და ტიციან ტაბიძის, მნატვრული სიტყვის მრავალი სხვა ოსტატის შემოქმედება. ოვანეს თუმანიანი მთავალი წლის მანძილზე ცხოვრობდა და ქმნიდა თბილისში, ქადაგებდა თავისუფლებას, თანასწორობასა და მეგობრობას ხალხთა შორის.

ოვანეს თუმანიანის დაბადების 100 წლისთავთან დაკავშირებით შეიქმნა **რესპუბლიკური საიუბილეო კომისია** საქართველოს მწერალთა კავშირის პირველი მდივანი **გ. აბაშიძის** თავმჯდომარეობით. კომისიის შემადგენლობაში შევიდნენ **ი. აბაშიძე, რ. აგაბაბიანი, დ. ანთაძე, ა. ბარამიძე, ხ. ბერულავა, ა. ბლრციანი, გ. გაგლოევი, კ. გამსახურდია, გ. გოშაძე, ს. დოლიძე, ო. თაქთაქიშვილი, ი. თარბა, კ. კალაძე, ზ. ლეონავა, ე. მაღრაძე, რ. მარგიანი, მ. მაჭავარიანი, ა. მირცხულავა, დ. მჭედლიშვილი, ი. ნონეშვილი, ბ. ულენტი, შ. ყარყარაშვილი, ჯ. ჩარკვიანი, დ. ჩხიკვიშვილი, ხ. ჭილაია, ფ. ხალვაში, ი. ხომერიკი, ვ. ჯიბლაძე.** (საქდესი).

რკინიგზელთა წარმატება

მოსკოვიდან მივიღეთ სასიხარულო ცნობა. ამიერკავკასიის რკინიგზამ ქვეყნის რკინიგზებს შორის 1968 წელს დატვირთვა-გადმოტვირთვის სამუშაოთა გეგმის შესრულებაში დაიკავა პირველი ადგილი. განვლილ წელს ამიერკავკასიის რკინიგზის მშრომელებმა სამუშაოთა საერთო მოცულობა შეასრულეს 110.8 პროცენტით. ეს 16,6 პროცენტით მეტია, ვიდრე 1967 წლის შესაბამის პერიოდში. (საქდესი).

საკდესის ცნობა

გაუშვეს კავშირგაბმულობის თანამგზავრი «მოლნია-1»

1969 წლის 11 აპრილს საბჭოთა კავშირში გაუშვეს კავშირგაბმულობის მორიგი თანამგზავრი „მოლნია-1".

კავშირგაბმულობის თანამგზავრი „მოლნია-1" გათვალისწინებულია იმისათვის, რომ უზრუნველყოს შორეული სატელეფონო-სატელეგრაფო რადიოკავშირის სისტემის ექსპლოატაცია, აგრეთვე გადასცეს სსრ კავშირის ცენტრალური ტელევიზიის პროგრამები „ორბიტის" ქსელის პუნქტებს, რომლებიც განლაგებულია შორეული ჩრდილოეთის, ციმბირის, შორეული აღმოსავლეთისა და შუა აზიის რაიონებში.

თანამგზავრი გაყვანილია მაღალელიფსურ ორბიტაზე, რომლის აპოგეა 39.700 კილომეტრი ჩრდილოეთ ნახევარსფეროში და პერიგეაა 470 კილომეტრი სამხრეთ ნახევარსფეროში. თანამგზავრის მიმოქცევის პერიოდია 11 საათი და 53 წუთი, ორბიტის დახრილობა — 65 გრადუსი.

თანამგზავრზე დადგმულია აპარატურა ტელევიზიის პროგრამის გადასაცემად და შორეული მრავალარხიანი რადიოკავშირის განსაორციელებლად, აგრეთვე საკოსმონო-გასაზომი კომპლექსის აპარატურა, თანამგზავრის ორიენტაციისა და მისი ორბიტისა და ენერგოკვების კორექციის სისტემები.

მიღებული მონაცემებით, კავშირგაბმულობის თანამგზავრზე დადგმული აპარატურა ნორმალურად მუშაობს.

კავშირის სეანსები თანამგზავრ „მოლნია-1"-ის საშუალებით მოეწყობა დასახული პროგრამის შესაბამისად.

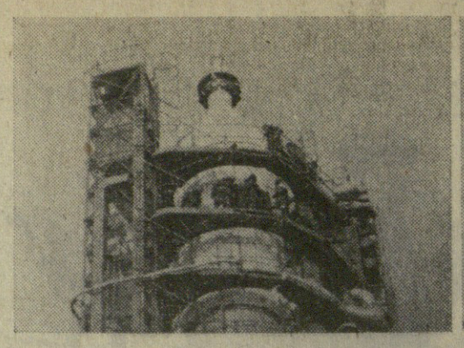

(დასასრული)

სამყაროს პირველმკვალავთა დღესასწაული

ადამ „ვოსტოკ-3“ და „ვოსტოკ-4“ თანამგზავრი ხომალდებით, „პოლიოტ-1“ და „პოლიოტ-2“ კოსმოსური აპარატებით, „კოსმოს-186“, „კოსმოს-188“, კოსმოს-212“, „კოსმოს-213“, თანამგზავრებით „სოიუზ-2“ და „სოიუზ-3“ კოსმოსური ხომალდებით განხორციელებული თეორიული განგაგრიშებისა და ტექნიკური ექსპერიმენტების მთელი სერია. ახლანდელი ფრენით დაიწყო ახალი ეტაპი კოსმოსური სივრცის ათვისებაში. მან ცხადყო, რომ კოსმოსურ სივრცეში შესაძლებელია აიწყოს დიდი მეცნიერულ-ტექნიკური კომპლექსები — მუდმივმოქმედი ორბიტული სადგურები, რომლებშიც იქნებიან მეცნიერი მკვლევარები, მათ შესაძლებლობა აქვთ საჭირო ადათ შეკვალონ ეკიპაჟები. მომდინარე წლის გაფრენათა შედეგად, თქვა მეცნიერმა, ვადაიჭრა მეტი წილი პრინციპული საკითხები, რომლებიც იდგა ორბიტული სადგურების შექმნის გზაზე, და შორეული საპლანეტათშორისო მოგზაურობის განხორციელებასთან დაკავშირებული ბევრი საკითხი.

ძნელია გადაჭარბებით შეგვფასოთ ორბიტული სადგურების მნიშვნელობა მეცნიერებისა და ტექნიკის პროგრესისათვის, თქვა მან შემდეგ. ამ სადგურებით შეიძლება განვახორციელოთ გეოგრაფიული, მეტეოროლოგიური და გეოფიზიკური კვლევა, გეოლოგიური დაზვერვა, შვეისწავლოთ საპლანეტათშორისო გარემო.

მეცნიერმა დაზვერილებით ილაპარაკა, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ავტომატიკას კოსმოსის კვლევის დროს. მას შემდეგ, რაც დაიწყო კოსმოსური ერა, თქვა მ. ვ. კელდიშმა, ჩვენს ქვეყანაში გაშვებულია დედამიწის დაახლოებით 300 ავტომატური ხელოვნური თანამგზავრი და ათობით ავტომატური სადგური მთვარისა და პლანეტებისაკენ. ამჟამად მეცნიერული კოსმოსური კვლევა უმთავრესად ხორციელდება ავტომატური აპარატების საშუალებით. მან ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ჯერ კიდევ საკმაოდ არ არის ამოწურული თანამედროვე ავტომატური მოწყობილობათა შესაძლებლობანი. უფრო მეტიც, ეს შესაძლებლობანი წლითიწლობით იზრდება, მაგრამ კოსმოსის კვლევა ისეთ ამოცანებსაც სახავს, რომელთა გადაჭრაში აუცილებელია ადამიანის მონაწილეობა.

აკადემიკოსმა მ. ვ. კელდიშმა აღნიშნა, რომ კოსმოსური ტექნიკის განვითარებამ და კოსმოსური საფრენი აპარატების ფრენის ამოცანების გართულებამ საჭირო გახადა ატმოსფეროში მართული ფრენის პრობლემის გადაწყვეტა. ამ ამოცანის ყველაზე მიზანშეწონილი გადაწყვეტაა ის, რომ აპარატის წინაღმდეგობის ძალასთან ერთად გამოვიყენოთ აგრეთვე მისი აეროდინამიკური ამწევი ძალა, რომელიც შეიძლება შეექმნათ, თუ აპარატს მივცემთ სპეციალურ ფორმას და აპარატის მასის ცენტრს გადავადგილებთ მისი სიმეტრიის ღერძის მიმართ. მართვის სისტემის საშუალებით შეიძლება განხორციელდეს აპარატის მოძრაობის რეგულირება ატმოსფეროში ამწევი ძალის მიმართულების შეცვლის საშუალებით მისი გასწვრივი ღერძის გარშემო აპარატის შემობრუნების გზით. მეცნიერმა აღნიშნა, რომ ატმოსფეროში კოსმოსური აპარატების შესვლის მართვა საშუალებას გვაძლევს უზრუნველყოთ დედამიწაზე დიდი სიზუსტით დაშვება და ამასთან მნიშვნელოვნად შევამციროთ მაქსიმალური გადამეტტვირთვა ატმოსფეროში დამუხრუჭების დროს. ორბიტიდან დაშვებისათვის, ესე იგი პირველი კოსმოსური სიჩქარის დროს, ეს განხორციელდა „სოიუზის“ ტიპის ორბიტული კოსმოსური ხომალდების დაჯდომის დროს. შესვლის მართვა საშუალებას გვაძლევს წარმატებით გადავწყვეტოთ ის ურთულესი ამოცანა, რომ აპარატი დიდი სიზუსტით დავსვათ რაიონში, რომელიც მრავალი ათასი კილომეტრით არის დაშორებული ატმოსფეროში შესვლის წერტილიდან, როცა მეორე კოსმოსური სიჩქარით მთვარიდან ბრუნდება. ატმოსფეროში ასეთი აპარატის შესვლის ადგილს განსაზღვრავს ფრენის ბალისტიკა კოსმოსში სამხრეთ ნახევარსფეროში, ხოლო მისი დაჯდომა უნდა განხორციელდეს სსრ კავშირის ტერიტორიაზე, ამ ამოცანის გადაწყვეტის დროს კოსმოსური აპარატის დამუხრუჭება ორ ეტაპად ხორციელდება: ატმოსფეროში პირველი ჩაშვების უბანზე და მეორე ჩაშვების უბანზე. პირველი ჩაშვების დროს ამწევი ძალით აპარატი კვლავ გამოდის ატმოსფეროს ფარგლებს გარეთ და ერთბანს თვალსაზრისით მოძრაობს ატმოსფეროს ფარგლებს გარეთ; შემდგომი დამუხრუჭებელია კოსმონავტების რადიაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, როცა მზის აფეთქებანი არ არის.

მეცნიერმა ილაპარაკა ავტომატური სადგურების მომავალზე და აღნიშნა, რომ ისინი შეძლებენ კოსმოსიდან ჩამოიტანონ არა მარტო ფოტოსურათები, არამედ შემდგომში ციური სხეულების ნივთიერებათა ნიმუშებიც.

საბჭოთა კოსმოსური პროგრამა ითვალისწინებს მზის სისტემის პლანეტების კვლევის განვითარებას, თქვა შემდეგ მეცნიერმა, ამ მიმართულებით უმნიშვნელოვანესი ეტაპი გახდა თვალსაჩინო ექსპერიმენტი, რაც წლინახევრის წინ შეასრულა „ვენერა-4“ ავტომატურმა სადგურმა, რომელმაც 1967 წლის 18 ოქტომბერს მიაღწია პლანეტა ვენერას. სადგურის დასაშვები აპარატი შევიდა პლანეტის ატმოსფეროში მეორე კოსმოსური სიჩქარით, ნელნელა დაეშვა ატმოსფეროში და განახორციელა ატმოსფეროს პარამეტრების პირველი უშუალო გაზომვები. „ვენერა-4“ სადგურის მიერ დაწყებული კვლევის გასაგრძელებლად 1969 წლის 5 და 10 იანვარს გაშვებულ იქნა „ვენერა-5“ და „ვენერა-6“ საპლანეტათშორისო ავტომატური სადგურები. მოსალოდნელია, რომ სადგურები პლანეტას მიაღწევენ 1969 წლის მაისის შუა რიცხვებში.

საბჭოთა კოსმოსურ კვლევაში დიდი ადგილი ეთმობა „პროტონის“ ტიპის სადგურების საშუალებით მაღალი და ზემაღალი ენერგიების კოსმოსური სხივების შესწავლას. 1968 წლის 16 ნოემბერს დედამიწის ხელოვნური თანამგზავრის ორბიტაზე გაყვანილი ახალი „პროტონ-4“ კოსმოსური სადგური განაგრძობს მუშაობას, ხორციელდება მისგან მიღებული ინფორმაციის ანალიზი.

ახლა მთელი ქვეყანა ემზადება საზეიმოდ აღნიშნოს ვლადიმერ ილიას ძე ლენინის დაბადების 100 წლისთავი, თქვა დასასრულ მ. ვ. კელდიშმა. ლენინის ხელმძღვანელობით შეიქმნა საბჭოთა სახელმწიფო, საფუძველი ჩაეყარა სოციალიზმის მშენებლობას ჩვენს ქვეყანაში. ნახევარ საუკუნეზე მეტი გავიდა დიდი ოქტომბრის დროიდან. ჩვენ ვხედავთ, თუ რა ვრცდიოზული წარმატებანი მოიპოვა ამ პერიოდში საბჭოთა ქვეყანამ, რა განუზომლად გაიზარდა მისი მრეწველობა, ტექნიკა, მეცნიერება. სოციალიზმის პირველი ქვეყნის წარმატებათა ერთ-ერთი მკაფიო დადასტურებაა კოსმოსის გზის აღმოჩენა. ეს არის საბჭოთა სახელმწიფოს მთელი წინა განვითარების, ლენინის ანდერძის წარმატებით განხორციელების შედეგი. ჩვენი ქვეყნისა და საბჭოთა მეცნიერების ყველა უდიდესი მიღწევა საბჭოდ დაკავშირებული იქნება ლენინის სახელთან.

ტრიბუნაზე ადის სსრ კავშირის კოსმონავტი მფრინავი, საბჭოთა კავშირის გმირი პოლკოვნიკი ვ. ა. შატალოვი, რომელსაც დამსწრენი გულთბილად ხვდებიან.

— ნება მიბოძეთ კოსმონავტი მფრინავების სახელით, იმათი სახელით, ვინც უკვე იყო კოსმოსში, და იმათი სახელითაც, ვინც ემზადება ამაღლ საინტერესო და რთული ფრენისათვის, ვარსკვლავეთის ქალაქის ყველა მცხოვრების სახელით, — თქვა კოსმონავტმა, — გულითადად მივულოცო მძლავრი კოსმოსური ხომალდების, თანამგზავრებისა და საპლანეტათშორისო სადგურების შემქმნელებს, საზეიმო კრების ყველა მონაწილეს ეს შესანიშნავი დღესასწაული!

კოსმონავტმა აღნიშნა, რომ უახლოეს მომავალში ადამიანის საქმიანობის ასპარეზი გახდება არა მარტო დედამიწა, არამედ სხვა ციური სხეულებიც, სამყაროს უკიდეგანო სივრცეები.

როცა კოსმოსში მივდიოდი, თან წავიღე ხომალდზე ვლადიმერ ილიას ძე ლენინის პორტრეტი, თქვა გმირმა. ახლა ამ პორტრეტს ვინახავ როგორც ყველაზე ძვირფას სახსოვარს.

პირველი საკისრის ქარხნის ზეინკალთა კომუნისტური შრომის ბრიგადის ბრიგადირმა ა. ვ. პიძტორშემა მთელი დარბაზის მქუხარე ტაშის გრიალში წაიკითხა კრების მონაწილეთა მისასალმებელი წერილი საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისადმი.

კოსმონავტიკის დღისადმი მიძღვნილი საზეიმო კრება დახურულად ცხადდება. დარბაზის თაღებქვეშ კვლავ ყღერს საბჭოთა კავშირის ჰიმნი.

გ. კულრიავცევა, ლ. მარკელოვა, მ. მერაბიშვილი, ა. რომანოვი,
საკადესის კორ.

* * *

სურათებზე: მარცხნივ — **მზადება კოსმოსურ ხომალდ „სოიუზის“ გაშვებისათვის; მარჯვნივ** კოსმოსური ხომალდი „სოიუზი“ სტარტს ელის.

(ცალკები ტელეფოტოებიდან „ოთხნი კოსმოსში“.)

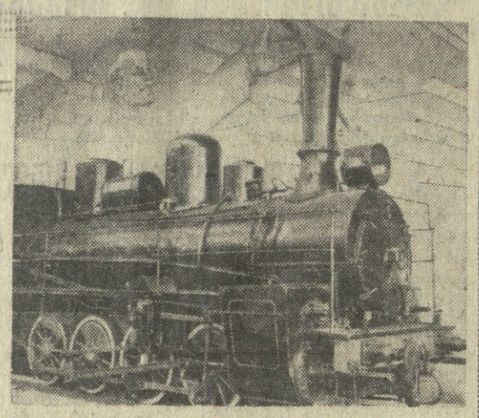

დიადი თაოსნობა გრძელდება

კირველი კომუნისტური შაბათობის 50 წლისთავი

საბჭოთა რუსეთი 1919 წლის გაზაფხულზე კვლავ აღმოჩნდა მტრულ რკალში. კოლჩაკის არმია, რომლის ზურგს უკან უცხოელი იმპერიალისტები იდგნენ, შეტევაზე გადმოვიდა. პარტიამ მოუწოდა ხალხს მტრის წინააღმდეგ გადამწყვეტი ბრძოლისათვის. პარტიის მოწოდებას მუშათა კლასმა უპასუხა მასობრივი შრომითი გმირობით. ისე როგორც ახლა, მაშინაც შრომის ავანგარდში კომუნისტები მიდიოდნენ.

პირველი კომუნისტური შაბათობის ორგანიზატორები რკინიგზელი მუშა-კომუნისტები იყვნენ. 6 აპრილს მოსკოვ-ყაზანის რკინიგზის მოსკოვის მახარისხებელი დეპოს პარტიული უჯრედის წევრებმა გადაწყვიტეს შეეკეთებინათ ორთქლმავლები, რომლებიც აუცილებელი იყო სამარშრუტო მატარებლების გასაგზავნად აღმოსავლეთის ფრონტზე. შაბათობა მოეწყო 12-13 აპრილს ღამით.

მოსკოვის მახარისხებელი დეპოს კომუნისტების ინიციატივამ ფართო მხარდაჭერა მოიპოვა არა მარტო რკინიგზელებს შორის, არამედ მთელი ქვეყნის მუშათა კლასში. მან მიბაძეს მოსკოვის, პეტროგრადის, ტულის და სხვა ქალაქების მუშებმა. წმინდა პარტიული კომუნისტური შაბათობიდან იგი მალე გადაიქცა მასობრივ კომუნისტურ შაბათობად. 1919 წლის ზაფხულში და შემოგდგომაზე კომუნისტური შაბათობები ეწყობოდა ლენინური მოწოდებით: ყველაფერი დენიკინის წინააღმდეგ საბრძოლველად! 1920 წლისათვის კომუნისტური შაბათობანი გადაიზარდნენ სრულიად რუსეთის კვირაობებსა და შაბათობებში. 1920 წელს გამართულ სრულიად რუსეთის საპირველმაისო შაბათობაში მონაწილეობდა ვ. ი. ლენინი.

პირველი კომუნისტური შაბათობანი წარმოადგენდნენ შრომისადმი შეგნებული დამოკიდებულების მასობრივი გამოვლინების ყველაზე ადრინდელ ფორმას. მიწილია „კოსმოსის“ სერიის დაახლოებით 70 თანამგზავრი, რომლებითაც ფართოდ ვიკვლევდით დედამიწისახლო კოსმოსურ სივრცესა და ზედა ატმოსფეროს. გაშვებულია მსოფლიოში უდიდესი საშვცხიერო ლაბორატორია „პროტონ-4“ ბირთვული ფიზიკისა და კოსმოსური სხივების ფიზიკის კვლევის განსაგრძობად.

შემდეგ აკადემიკოსმა მ. ვ. კელდიშმა დაწერილებით ილაპარაკა კოსმოსურ კვლევისა და კოსმოსური სივრცის ათვისების შემდგომ განვითარებაზე.

„სოიუზის“ ტიპის ხომალდებს, თქვა შემდეგ მ. ვ. კელდიშმა, აქვთ კოსმოსურ სივრცეში მანეურირების ფართო შესაძლებლობანი. ამას დიდი მნიშვნელობა აქვს სულ სხვადასხვა ამოცანის გადასაწყვეტად.

აკადემიკოსმა მ. ვ. კელდიშმა თქვა, რომ „სოიუზ-4“ და „სოიუზ-5“ ხომალდების ფრენა გახდა თვალსაჩინო ექსპერიმენტი, რომელმაც შეინიშნა, რომ კოსმოსური ტექნიკის განვითარებამ და კოსმოსური საფრენი აპარატების ფრენის ამოცანების გართულებამ საჭირო გახადა ატმოსფეროში მართული ფრენის პრობლემის გადაწყვეტა. ამ ამოცანის ყველაზე მიზანშეწონილი გადაწყვეტაა ის, რომ აპარატის წინააღმდეგობის ძალასთან ერთად გამოვიყენოთ აგრეთვე მისი აეროდინამიკური ამწევი ძალა, რომელიც შეიძლება შეექმნათ, თუ აპარატს მივცემთ სპეციალურ ფორმას და აპარატის მასის ცენტრს გადავადგილებთ მისი სიმეტრიის ღერძის მიმართ. მართვის სისტემის საშუალებით შეიძლება განხორციელდეს აპარატის მოძრაობის რეგულირება ატმოსფეროში ამწევი ძალის მიმართულების შეცვლის საშუალებით მისი გასწვრივი ღერძის გარშემო აპარატის შემობრუნების გზით. მეცნიერმა აღნიშნა, რომ ატმოსფეროში კოსმოსური აპარატების შესვლის მართვა საშუალებას გვაძლევს უზრუნველყოთ დედამიწაზე დიდი სიზუსტით დაშვება და ამასთან მნიშვნელოვნად შევამციროთ მაქსიმალური გადამეტტვირთვა ატმოსფეროში დამუხრუჭების დროს. ორბიტიდან დაშვებისათვის, ესე იგი პირველი კოსმოსური სიჩქარის დროს, ეს განხორციელდა „სოიუზის“ ტიპის ორბიტული კოსმოსური ხომალდების დაჯდომის დროს. შესვლის მართვა სამუალებას გვაძლევს წარმატებით გადავწყვეტოთ ის ურთულესი ამოცანა, რომ აპარატი დიდი სიზუსტით დავსვათ რაიონში, რომელიც მრავალი ათასი კილომეტრით არის დაშორებული ატმოსფეროში შესვლის წერტილიდან, როცა მეორე კოსმოსური სიჩქარით მთვარიდან ბრუნდება. ატმოსფეროში ასეთი აპარატის შესვლის ადგილს განსაზღვრავს ფრენის ბალისტიკა კოსმოსში სამხრეთ ნახევარსფეროში, ხოლო მისი დაჯდომა უნდა განხორციელდეს სსრ კავშირის ტერიტორიაზე, ამ ამოცანის გადაწყვეტის დროს კოსმოსური აპარატის დამუხრუჭება ორ ეტაპად ხორციელდება: ატმოსფეროში პირველი ჩაშვების უბანზე და მეორე ჩაშვების უბანზე. პირველი ჩაშვების დროს ამწევი ძალით აპარატი კვლავ გამოდის ატმოსფეროს ფარგლებს გარეთ და ერთბანს თვალსაზრისით მოძრაობს ატმოსფეროს ფარგლებს გარეთ; შემდგომი დამუხრუჭებელია კოსმონავტების რადიაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, როცა მზის აფეთქებანი არ არის.

მეცნიერმა ილაპარაკა ავტომატური სადგურების მომავალზე და აღნიშნა, რომ ისინი შეძლებენ კოსმოსიდან ჩამოიტანონ არა მარტო ფოტოსურათები, არამედ შემდგომში ციური სხეულების ნივთიერებათა ნიმუშებიც.

საბჭოთა კოსმოსური პროგრამა ითვალისწინებს მზის სისტემის პლანეტების კვლევის განვითარებას, თქვა შემდეგ მეცნიერმა, ამ მიმართულებით უმნიშვნელოვანესი ეტაპი გახდა თვალსაჩინო ექსპერიმენტი, რაც წლინახევრის წინ შეასრულა „ვენერა-4“ ავტომატურმა სადგურმა, რომელმაც 1967 წლის 18 ოქტომბერს მიაღწია პლანეტა ვენერას. სადგურის დასაშვები აპარატი შევიდა პლანეტის ატმოსფეროში მეორე კოსმოსური სიჩქარით, ნელნელა დაეშვა ატმოსფეროში და განახორციელა ატმოსფეროს პარამეტრების პირველი უშუალო გაზომვები. „ვენერა-4“ სადგურის მიერ დაწყებული კვლევის გასაგრძელებლად 1969 წლის 5 და 10 იანვარს გაშვებულ იქნა „ვენერა-5“ და „ვენერა-6“ საპლანეტათშორისო ავტომატური სადგურები. მოსალოდნელია, რომ სადგურები პლანეტას მიაღწევენ 1969 წლის მაისის შუა რიცხვებში.

საბჭოთა კოსმოსურ კვლევაში დიდი ადგილი ეთმობა „პროტონის“ ტიპის სადგურების საშუალებით მაღალი და ზემაღალი ენერგიების კოსმოსური სხივების შესწავლას. 1968 წლის 16 ნოემბერს დედამიწის ხელოვნური თანამგზავრის ორბიტაზე გაყვანილი ახალი „პროტონ-4“ კოსმოსური სადგური განაგრძობს მუშაობას, ხორციელდება მისგან მიღებული ინფორმაციის ანალიზი.

ახლა მთელი ქვეყანა ემზადება საზეიმოდ აღნიშნოს ვლადიმერ ილიას ძე ლენინის დაბადების 100 წლისთავი, თქვა დასასრულ მ. ვ. კელდიშმა. ლენინის ხელმძღვანელობით შეიქმნა საბჭოთა სახელმწიფო, საფუძველი ჩაეყარა სოციალიზმის მშენებლობას ჩვენს ქვეყანაში. ნახევარ საუკუნეზე მეტი გავიდა დიდი ოქტომბრის დროიდან. ჩვენ ვხედავთ, თუ რა ვრცდიოზული წარმატებანი მოიპოვა ამ პერიოდში საბჭოთა ქვეყანამ, რა განუზომლად გაიზარდა მისი მრეწველობა, ტექნიკა, მეცნიერება. სოციალიზმის პირველი ქვეყნის წარმატებათა ერთ-ერთი მკაფიო დადასტურებაა კოსმოსის გზის აღმოჩენა. ეს არის საბჭოთა სახელმწიფოს მთელი წინა განვითარების, ლენინის ანდერძის წარმატებით განხორციელების შედეგი. ჩვენი ქვეყნისა და საბჭოთა მეცნიერების ყველა უდიდესი მიღწევა საბჭდამდე დაკავშირებული იქნება ლენინის სახელთან.

ტრიბუნაზე ადის სსრ კავშირის კოსმონავტი მფრინავი, საბჭოთა კავშირის გმირი პოლკოვნიკი ვ. ა. შატალოვი, რომელსაც დამსწრენი გულთბილად ხვდებიან.

— ნება მიბოძეთ კოსმონავტი მფრინავების სახელით, იმათი სახელით, ვინც უკვე იყო კოსმოსში, და იმათი სახელითაც, ვინც ემზადება ამაღლ საინტერესო და რთული ფრენისათვის, ვარსკვლავეთის ქალაქის ყველა მცხოვრების სახელით, — თქვა კოსმონავტმა, — გულითადად მივულოცო მძლავრი კოსმოსური ხომალდების, თანამგზავრებისა და საპლანეტათშორისო სადგურების შემქმნელებს, საზეიმო კრების ყველა მონაწილეს ეს შესანიშნავი დღესასწაული!

კოსმონავტმა აღნიშნა, რომ უახლოეს მომავალში ადამიანის საქმიანობის ასპარეზი გახდება არა მარტო დედამიწა, არამედ სხვა ციური სხეულებიც, სამყაროს უკიდეგანო სივრცეები.

როცა კოსმოსში მივდიოდი, თან წავიღე ხომალდზე ვლადიმერ ილიას ძე ლენინის პორტრეტი, თქვა გმირმა. ახლა ამ პორტრეტს ვინახავ როგორც ყველაზე ძვირფას სახსოვარს.

პირველი საკისრის ქარხნის ზეინკალთა კომუნისტური შრომის ბრიგადის ბრიგადირმა ა. ვ. პიძტორშემა მთელი დარბაზის მქუხარე ტაშის გრიალში წაიკითხა კრების მონაწილეთა მისასალმებელი წერილი საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისადმი.

კოსმონავტიკის დღისადმი მიძღვნილი საზეიმო კრება დახურულად ცხადდება. დარბაზის თაღებქვეშ კვლავ ყღერს საბჭოთა კავშირის ჰიმნი.

გ. კულრიავცევა, ლ. მარკელოვა, მ. მერაბიშვილი, ა. რომანოვი,
საკადესის კორ.

* * *

სურათებზე: მარცხნივ — **მზადება კოსმოსურ ხომალდ „სოიუზის“ გაშვებისათვის; მარჯვნივ** კოსმოსური ხომალდი „სოიუზი“ სტარტს ელის.

(ცალკები ტელეფოტოებიდან „ოთხნი კოსმოსში“.)

ტექნიკური კიბერნეტიკის ჰორიზონტები

მექანიკის, გამოთვლითი მექანიკისა და მართვის პროცესების დარგის სპეციალისტ მეცნიერთა თათბირი

ამას წინათ თბილისში ჩამოვიდა სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის მექანიკისა და მართვის პროცესების განყოფილების წარმომადგენელი მეცნიერთა ჯგუფი ლენინური პრემიის ლაურეატის, სოციალისტური შრომის გმირის, აკადემიკოს ბ. პეტროვის მეთაურობით. სამი დღის განმავლობაში სტუმრები საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის გამოყენებითი მექანიკისა და მართვის პროცესების განყოფილების სამეცნიერო-კვლევითის დაწესებულებებში ეცნობოდნენ, თუ როგორ არის დაყენებული მეცნიერული კვლევა და დამუშავება და როგორ ინერგება მათი შედეგები სახალხო მეურნეობაში. მეცნიერები იყვნენ რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის კიბერნეტიკის, ელექტრონიკის, ავტომატიკისა და ტელემექანიკის, სამთო მექანიკის, საბადოთა დამუშავებისა და აფეთქების ფიზიკის, მანქანებისა და პოლიმერების მექანიკის, სამშენებლო მექანიკისა და სეისმომედეგობის ინსტიტუტებში.

სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტებმა ა. ლეტოვმა და მ. გავრილოვმა, ბელორუსიის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტმა გ. გორანსკიმ და ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორებმა, პროფესორებმა ვ. ბოლოტნიმა და ი. კრაგელსკიმ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ინსტიტუტებში წაიკითხეს ლექციები მექანიკისა და მართვის პროცესების აქტუალურ საკითხებზე.

9 აპრილს თბილისში, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიაში გაიმართა სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის მექანიკისა და მართვის პროცესების განყოფილებისა და რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის მართვის პროცესების განყოფილების სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებებში ეცნობოდნენ, თუ როგორ არის დაყენებული მეცნიერული კვლევა და დამუშავება და როგორ ინერგება მათი შედეგები სახალხო მეურნეობაში. მეცნიერები იყვნენ რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის კიბერნეტიკის, ელექტრონიკის, ავტომატიკისა და ტელემექანიკის, სამთო მექანიკის, საბადოთა დამუშავებისა და აფეთქების ფიზიკის, მანქანებისა და პოლიმერების მექანიკის, სამშენებლო მექანიკისა და სეისმომედეგობის ინსტიტუტებში.

სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტებმა ა. ლეტოვმა და მ. გავრილოვმა, ბელორუსიის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტმა გ. გორანსკიმ და ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორებმა ვ. ბოლოტნიმა და ი. კრაგელსკიმ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ინსტიტუტებში წაიკითხეს ლექციები მექანიკისა და მართვის პროცესების აქტუალურ საკითხებზე.

9 აპრილს თბილისში, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიაში გაიმართა სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის მექანიკისა და მართვის პროცესების განყოფილებისა და რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის მართვის პროცესების განყოფილების აკადემიკოს-მდივანმა ვ. მახალდიანმა, რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტმა რ. დვალმა.

თათბირზე გამოვიდა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი ნ. მუსხელიშვილი.

თათბირის მუშაობაში მონაწილეობდნენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პასუხისმგებელი მუშაკი მ. ჯგალკინი, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე გ. მიქელაძე. (საქდესი).

□

საგჭოთა მეურნეობების მეფუძნახეებისა და მეხილეების ამოცანები

გაიმართა მეხილეობისა და მეფუძნახეობის საბჭოთა მეურნეობების მუშაკთა აქტივის თათბირი, რომელზეც განხილულ შარშანდელი სამეურნეო წლის შედეგები და მიმდინარე წლის ამოცანები.

მოახსენებელმა — ტრესტის მმართველმა ვ. მირიანაშვილმა და კამათში გამოსულმა ილარიონ მეფუძნახეობის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორმა ი. ჯიქიძემ, ქინძმარაულის მეფუძნახეობის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორმა ი. რეხიაშვილმა, ახალციხე მეფუძნახეობის სანერგე მეურნეობის დირექტორმა თ. შუშაშვილმა, ხურვალეთის მეხილეობის საბჭოთა მეურნეობის მთავარმა ეკონომისტმა ი. მახარაძემ, ყარალეთის მეხილეობის საბჭოთა მეურნეობის მთავარმა ზოოტექნიკოსმა ვ. ხარიბეგაშვილმა, ხირსის მეფუძნახეობის საბჭოთა მეურნეობის თავმჯდომარემ ა. ბერომაშვილმა, ხანობაშვილმა, ციდილწყაროს მეხილეობის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორმა ა. ხორბალაძემ ილაპარაკეს პრობლემებზე, რომელთა წარმატებით გადაჭრა ხელს შეუწყობს საბჭოთა მეურნეობის მეფუძნახეობისა და მეხილეობის ტრესტებს მოთბეთოვონ ახალი წარმატებანი.

ტრესტის საბჭოთა მეურნეობებმა შარშან გადაჭარბებით შეასრულეს სახელმწიფოსათვის ყურძნისა და ხილის, აგრეთვე ბოსტნეულის, მარცვლეულის, ბაჩრის ჭარხლისა და სხვა კულტურების მოყიდვის დავალებანი. ტრესტის 47 საბჭოთა მეურნეობიდან 43-მა მოგებით დაამთავრა შარშანდელი წელი. საუცხოოდ იმუშავეს ბრნოს მეხილეობის, ბოკულნისა და ახმეტის მეფუძნახეობის საბჭოთა მეურნეობებისა და მთელი რიგი სხვა მეურნეობების კოლექტივებმა.

გადიდებული ამოცანებია დასახული საბჭოთა მეურნეობების წინაშე მიმდინარე წელს. მაგალითად, თუ 1968 წელს ყურძნის მოსავლიანობამ ჰექტარზე საშალოდ შეადგინა 43 ცენტნერი, წელს ჯგუფმა მან უნდა მიაღწიოს 44,6 ცენტნერს. საბჭოთა მეურნეობებს მეფუძნახეებმა ვალდებულება აიღეს დაამზადონ 65 ათას ტონაზე მეტი ყურძენი, შარშანდელთან შედარებით 18 ათას ტონაზე მეტი.

ოა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი გ. პოსპელოვი, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტები ა. ლეტოვი და ე. გრიგოლიუკი, ბელორუსიის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ტექნიკური კიბერნეტიკის ინსტიტუტის დირექტორი, ბელორუსიის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი გ. გორანსკი, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის მექანიკისა და მართვის პროცესების განყოფილების ტექნიკური კიბერნეტიკის სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი მ. გაგრილოვი, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ლ. გალინი, ბელორუსიის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პოლიმერების მექანიკის ინსტიტუტის დირექტორი, ბელორუსიის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ვ. ბელი, ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორები ი. კრაგელსკი და ა. ბესსონოვი.

მექანიკისა და მართვის პროცესების აქტუალური პრობლემების განხილვაში მონაწილეობა მიიღეს აგრეთვე კიბერნეტიკის ინსტიტუტის დირექტორმა, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტმა ვ. ჭავჭანიძემ, სამთო მექანიკის, საბადოთა დამუშავებისა და აფეთქების ფიზიკის ინსტიტუტის დირექტორმა, რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტმა ა. ძიძიგურამ, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის გამოყენებითი მექანიკისა და მართვის პროცესების განყოფილების აკადემიკოს-მდივანმა ვ. მახალდიანმა, რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტმა რ. დვალმა.

თათბირზე გამოვიდა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი ნ. მუსხელიშვილი.

თათბირის მუშაობაში მონაწილეობდნენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პასუხისმგებელი მუშაკი მ. ჯგალკინი, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე გ. მიქელაძე. (საქდესი).

კომუნისტი

მე-3 გვერდი, შაბათი, 12 აპრილი, 1969 წ.

საქართველოს სოფელი

მსოფლიო დღეს

ქრონიკა • კროგლემები

დღეიშათა საბჭოთა იუსტიციანი

ნატო-ომის საფრთხის მთავარი წყაროა

მსოფლიო პრესის გამოხმაურება საბჭოთა მთავრობის განცხადებაზე

ვარშავა, 10 აპრილი. (საკ-დესი). გაზეთებმა „ტრიბუნა ლუდუმ“, „ეიჩე ვარშავიმ“ და „ეოლნეე ვოლნოსტმა“ დღეს გამოაქვეყნეს სსრ კავშირის მთავრობის განცხადება ნატოს 20 წლისთავთან დაკავშირებით. სხვა გაზეთებმა დაბეჭდეს ამ განცხადების ვრცელი შინაარსი. საბჭოთა მთავრობამ, ხაზს უსვამს „ტრიბუნა ლუდუ“, მძაფრად გააკრიტიკა ჩრდილოატლანტიკური პაქტის აგრესიული არსი და აღნიშნა, რომ ბუდაპეშტის მიმართვის იდეები მშვიდობისა და ევროპის უშიშროების რეალური პლატფორმაა.

პოლონეთის პროფკავშირთა ცენტრალური საბჭოს ორგანო გაზეთი „ელოს პრაცი“ წერს, რომ სსრ კავშირის მთავრობის განცხადება შეიცავს არგუმენტირებულ მასალებს ნატოს „საშიში საქმიანობის შესახებ.

სოფია, 10 აპრილი. (საკ-დესი). „ბულგარეთის პრესა დიდ ყურადღებას უთმობს საბჭოთა მთავრობის განცხადებას სამხრეთ ევროპაში ნატოს შექმნის 20 წლისთავთან დაკავშირებით.

სათაურებით „ნატო მშვიდობის სერიოზული საფრთხეა“ და „ნატო ომის საფრთხის, აგრესიისა და კონტრრევოლუციის მთავარი წყაროა“ გაზეთები „რაბოტნიჩესკო დელო“, „ნაროდნა არმია“ აქვეყნებენ განცხადების სრულ ტექსტს. დანარჩენმა გაზეთებმა დაბეჭდეს მისი ვრცელი შინაარსი.

გაზეთი „ზემედელსკო ზნამე“ ხაზს უსვამს, რომ ნატოს საქმიანობა ეწინააღმდეგება მშვიდობისა და უშიშროების ინტერესებს და მკითხველთა ყურადღებას აპყრობს განცხადების იმ ადგილებს, სადაც აღნიშნულია, რომ ცხოვრებამ გაფანტა იმპერიალისტთა მიერ შექმნილი მითი, თითქოს ევროპაში არსებობდეს „საბჭოთა აგრესიის“ საფრთხე, რომ ჩრდილოატლანტიკური პაქტი საომარი საფრთხის მთავარი წყაროა, ევროპის მთელი რეაქციული ძალების ბურჯი, დასავლეთგერმანული მილიტარიზმისა და რევანშიზმის მფარველია. „ეკონომიჩესკაია სლოო“ საბჭოთა მთავრობის ამ დიდმნიშვნელოვან დოკუმენტს ბეჭდავს სათაურით „საბჭოთა კავშირი მოგვიწოდებს მშვიდობის განმტკიცებისაკენ“.

ბერლინი, 10 აპრილი. (საკ-დესი). „ოცი წლის მანძილზე ნატო დაბრკოლებებს ქმნის მთელ მსოფლიოში მშვიდობის უწრუნველყოფის გზაზე“ („ნეიეს დეიჩლანდი“), „ნატოს აგრესიული სამხედრო პაქტი საფრთხეს უქმნის ევროპის უშიშროებას“ („ბერლინერ ცაიტუნგი“), „ნატოს სამხედრო ბლოკი აგრესიული ხასიათისაა და მიმართულია ყველა მშვიდობისმოყვარე ქვეყნის წინააღმდეგ“ („იუნგე ველტი“) — ასეთი სათაურებით დღეს გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის გაზეთები ბეჭდავენ ნატოს ბლოკის შექმნის 20 წლისთავის გამო გამოქვეყნებულ საბჭოთა მთავრობის განცხადების სრულ ტექსტს ან შინაარსს.

არსებობის ოცი წლის მანძილზე ნატოს აგრესიული ბლოკის ძირგამომთხრელმა საქმიანობამ, რომელიც მიმართულია მშვიდობისა და მთელ მსოფლიოში დაძაბულობის შენელების წინააღმდეგ, გააცამტვერა ამ ორგანიზაციის დამაარსებელთა პირფერული განცხადებანი თითქოს იგი თავდაცვითი მიზნით შექმნილიყოს. ბაზს უსვამს „ნეიეს დეიჩლანდი“, არსებობის პირველ დღიდანვე ნატო „ცივი ომისა“ და აღვირახსნილი ანტიკომუნიზმის ინსტრუმენტია.

პარიზი, 10 აპრილი. (საკდესი). „ნატო ხელს უშლის საერთაშორისო პრობლემების მშვიდობიან გადაჭრას“, — წერს დღეს გაზეთი „ლუმანიტე“, რომელიც აქვეყნებს ჩრდილოატლანტიკური ბლოკის 20 წლისთავის გამო საბჭოთა მთავრობის განცხადების ვრცელ შინაარსს.

გაზეთი ხაზს უსვამს, რომ დასავლეთის ქვეყნების ეს აგრესიული კავშირი ეახლა საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ, ყველა სოციალისტურ ქვეყნის წინააღმდეგ „ცივი ომის“ იარაღი, „ლუმანიტე“ აღნიშნავს საბჭოთა მთავრობის განცხადების იმ ადგილს, სადაც გამოთქმულია იმედი, რომ ბუდაპეშტის მიმართვას ევროპის ქვეყნების თათბირის მოწვევის შესახებ „დადებითად გამოეხმაურება ევროპის ყველა ქვეყნის მთავრობები, რათა შესაძლებელი გახდეს გაერთიანებული დონისძიებებით დაიწყოს მოქმედება, რომლის მიზანი იქნება ევროპის ხალხთა უშიშროების საყარი სისტემის შექმნა, საყოველთაო მშვიდობის განმტკიცება“.

ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝ ᲓᲦᲔᲡ

ᲥᲠᲝᲜᲘᲙᲐ

ᲓᲔᲚᲔᲒᲐᲪᲘᲘᲗᲐ ᲡᲐᲐᲒᲠᲘᲜᲒᲝᲡᲐᲜ

ᲥᲠᲘᲖᲘᲡᲘᲡ ᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲐᲨᲘ

ვაშინგტონი, 11 აპრილი. საკდესის კორესპონდენტი ა. მელიქიანი გვატყობინებს:

გუშინ აქ გაიხსნა ნატოს სამეფოს 48-ე სესია ამ სამხედრო-პოლიტიკურ ბლოკში შემავალი ქვეყნების საგარეო საქმეთა და თავდაცვის მინისტრების დონეზე. საფრანგეთმა — ერთადერთმა ნატოს 15 წევრიდან — სესიაზე გაგზავნა მხოლოდ საგარეო საქმეთა მინისტრი, რადგან გამოსულია ჩრდილოატლანტიკური პაქტის სამხედრო ორგანიზაციიდან. ყველა სხდომა დახურულ დარბაზში გაიმართება.

წელს ნატოს სამეფოს სესია დაემთხვა ამ აგრესიული ბლოკის 20 წლისთავს, რომელიც დაძაბულობის მთავარი წყაროა და დაბრკოლებაა ევროპის ნამდვილი უშიშროების დამყარების გზაზე.

თავისი არსებობის მისამე „თნწლეულს ნატო იწყებს მწვავე კრიზისის ვითარებაში. ამას მოწმობს, კერძოდ, კანადის ამასწინანდელი გადაწყვეტილება ევროპაში შეამციროს თავისი ჯარების რიცხვი, რომლებიც ნატოს სარდლობას ექვემდებარებიან.

როგორც პოლიტიკური მიმომხილველები აღნიშნავენ, ჩრდილოატლანტიკური ბლოკის წევრებს შორის არსებობს ფუთანხმოება ისეთ დიდმნიშვნელოვან საკითხზე, როგორიცაა აღმოსავლეთისა და დასავლეთის ურთიერთობის განვითარება, ე. ი. სესიის დღის წესრიგის ერთ-ერთ მთავარ საკითხზე.

გაზეთ „ვაშინგტონ პოსტის“ მიმომხილველის ჩალმერს რობერტსის თქმით, ნატოს წევრებს ერთიანი აზრი არა აქვთ აგრეთვე იმ საკითხზე, თუ როგორ გამოიხმაურონ ვარშავის ხელშეკრულების წევრი ქვეყნების მოწოდებას ევროპის ქვეყნების კონფერენციის ევროპის პრობლემის გადასაჭრელად.

ნატოს წევრი ბევრი ევროპული ქვეყანა, აღნიშნავენ კომენტატორები, უარყოფს ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ზოგიერთი სხვა ქვეყნის ცდებს გაავლიერონ სამხედრო მზადება ნატოს ფარგლებში და ამით კვლავ გააცხელონ „ცივი ომი“. ნატოს სამხედრო ძალიერების ზრდაც ამ ბლოკის ორდღიანი სესიის განხილვის საგანია.

გუშინ სესიის მონაწილეთა წინაშე სიტყვა წარმოთქვა ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა რ. ნიქსონმა.

ᲙᲐᲠᲘᲑᲭᲝᲓᲔᲑᲘ ᲒᲐᲢᲘᲞᲐᲚᲘᲘᲡ ᲥᲣᲩᲔᲑᲨᲘ

რომი, 10 აპრილი. საკდესის კორესპონდენტი ი. ლომპატარი გვატყობინებს:

სამხრეთ იტალიის პატარა ქალაქ ბატიპალიაში, სადაც გუშინ საღამოს პოლიციამ სროლა აუტეხა სახალხო დემონსტრაციის მონაწილეებს, ქუჩები ბრძოლის ველს გვანან. ყველგან ყრია მოთხრილი ხეები, ქვები, დამტვრეული მინა, დამწვარი ავტომობილები.

შედარებითი სიწყნარე იყო მხოლოდ ღამით, რამდენიმე საათს. დღეს გათენებიდანვე ვითარება კვლავ უარესად გამწვავდა. ბატიპალიის ქუჩები და მოედნები კვლავ ავსებო დემონსტრანტებით. ქალაქის მოსახლეობა მოითხოვს, რომ დაუყოვნებლივ გაიყვანონ პოლიცია. ბატიპალიაში გამოცხადდა საყოველთაო გაფიცვა: დაიხურა ყველა საწარმო, მაღაზია, დაწესებულება. სკოლებში შეუწყდა მეცადინეობა.

უკანასკნელ წუთს ცნობილი გახდა, რომ ბატიპალიის ქუჩებში კვლავ აღმართეს ბარიკადები. მოსახლეობამ დაიკავა რკინიგზის სადგური. მოელიან, რომ ქალაქში მოქმედ ორ ათას პოლიციელსა და კარაბინერს შეემატება ახალი მეშვიდე ძალები.

ᲘᲐᲙᲘᲐ ᲮᲐᲜᲘᲡ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ

რავალპინდი, 11 აპრილი. (საკ-დესი). პაკისტანის პრეზიდენტმა იაჰია ხანმა გუშინ გამართა თავისი პირველი პრეს-კონფერენცია. პრეზიდენტმა აცხადა პაკისტანში სამხედრო წესების შემოღების მიზეზები და ემაყოფილებით აღნიშნა, რომ მის მოწოდებას, დაიცვან წესრიგი და კანონიერება სახელმწიფოში, დადებითად გამოეხმაურა პაკისტანის საზოგადოებრიობის ყველა ფენა.

ᲞᲠᲔᲡ-ᲙᲝᲜᲤᲔᲠᲔᲜᲪᲘᲐ ᲞᲐᲠᲘᲖᲨᲘ

პარიზი, 11 აპრილი. (საკდესის კორ.). „სამწუხაროდ, უნდა აღვნიშნოთ, რომ ვიეტნამის საკითხზე პარიზის თათბირის მონაწილეთა მოლოდინი ამართლა“, — განაცხადა მეთორმეტე „პლენარული სხდომის შემდეგ გამართულ პრეს-კონფერენციაზე ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის დელეგაციის წარმომადგენელმა ნგუენ ხანი ლემ.

ამერიკელი აგრესორები მსჯელობენ კეთილ განზრახვებზე, მშვიდობის გეგმებზე და ამავე დროს ვიეტნამის ტერიტორიას სულ უფრო ბომბავენ და უშენენ ცეცხლს, სულ უფრო მეტ დასაზვერ ფრენას აწყობენ, თქვა მან.

პარიზის თათბირი ვიეტნამის საკითხზე

◆

ასეთი შეკითხვით დაიწყო სიტყვა ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის დელეგაციის მეთაურმა სუან თხიუმმ.

„შეერთებული შტატები აცხადებს, — თქვა ორატორმა, — თითქოს მოთხოვნა, რომ დაუყოვნებლივ გაიყვანონ ამერიკის ჯარები, ნიშნავდეს მათთვის „კაპიტულაციის თავზე მოხვევას. ასეთი ლაპარაკის მიზანია ომის ფსიქოზი გააღვივოს მილიტარისტულ წრეებში და გამონახოს საბაბი იმისათვის, რომ უარი თქვის ჯარების გაყვანაზე. ვიეტნამელ ხალხს არავისი კაპიტულაცია არ სურს. მას სურს მხოლოდ დამოუკიდებლობა, თავისუფლება და ნამდვილი მშვიდობა“.

ᲐᲦᲕᲘᲕᲔᲑᲔᲜ ᲝᲛᲘᲡ ᲤᲡᲘᲥᲝᲖᲡ

პარიზი, 10 აპრილი. (საკდესი). **დღეს საერთაშორისო კონფერენციების სახლში კლებერის ავენიუზე გაიმართა ვიეტნამის საკითხზე ოთხმხრივი თათბირის მეთორმეტე პლენარული სხდომა.** სხდომაზე გამოვიდნენ სამხრეთ ვიეტნამის განთავისუფლების ეროვნული ფრონტისა და ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის დელეგაციათა წარმომადგენლები, რომლებმაც კვლავ მოითხოვეს, რომ შეერთებულმა შტატებმა შეწყვიტოს აგრესია ვიეტნამში და გაიყვანოს ამერიკის მთელი ჯარები და სატელიტთა ჯარები ამ ქვეყნის სამხრეთ ნაწილიდან. ამერიკის შეერთებული შტატებისა და საიგონის ადმინისტრაციის დელეგატები არ დათანხმდნენ ამ მოთხოვნას.

„რატომ არის, რომ ორთვენახევრის შემდეგ პარიზის თათბირმა ვიეტნამის საკითხზე ვერ გამოიღო რაიმე ნაყოფი? — „ეკონომიჩესკაია სლოო“ ამბობს, — ეს ერთი წიგნი, რომელიც რამდენჯერმე წამიკითხავს ჭაბუკობის წლებში და შემდეგაც, როცა სიჭაბუკის ასაკს საკმაოდ გადავაბიჯე. ეს არის უიულ ვერნის „საიდუმლო კუნძული“. მე ამ მწერლის ყველა წიგნი მიყვარდა, მაგრამ ამ წიგნმა ყველაზე მეტად მიიქცია ჩემი ყურადღება. არ შემიძლია ზუსტად აგიხსნათ ამის მიზეზი. თუმცა ამას მნიშვნელობა არა აქვს. მთავარია ის, რომ ამ წიგნის კითხვისას უდიდეს სიამოვნებას განვიცდიდი.

და ეი როცა იური გაგარინი კოსმოსში გაფრინდა, კვლავ ხელში ავიღე ჩემი საყვარელი წიგნი და, მიუხედავად იმისა, რომ მას არავითარი კავშირი არა აქვს კოსმოსურ ფრენასთან, მაინც ვგრძნობდი, რომ იგი ყველაზე მეტად შეეხამებოდა ჩემს განწყობილებას ამ მომენტში, ვიდრე ვერნის სხვა რომელმე წიგნი, თუნდაც „მოგზაურობა მთვარეზე“. სწორედ მაშინ გადავწყვიტე ამ წიგნისადმი ჩემი დამოკიდებულების ანალიზი გამეკეთებინა.

და მე მივხვდი, რომ იგი ჩემზე ასეთ ზემოქმედებას ახდენდა იმიტომ, რომ სიტუაციები, რომლებიც „საიდუმლო კუნძულში“ გვხვდება, ყველაზე უჩვეულონიც კი, ძალიან ცხოვრებისეულია. ფანტასტთა წიგნები კოსმოსში მომავალი გაფრენების შესახებ წარმოდგენათა მოძმიბძლავი თამაშია, და მინდა მჯეროდეს, რომ თუნდაც ნახევარი იმისა, რაც მათშია ნაწინასწარმეტყველი, ახდება. მაგრამ საბოლოოდ მაინც ფანტაზიის ეს თამაში სცილდება სინაშდვილის იმ ფარგლებს, რაც ვერნის „საიდუმლო კუნძულში“ აუცილებელ პირობას წარმოადგენს.

თუ თქვენ საკმაოდ კარგად არ გახსოვთ „საიდუმლო კუნძული“, მინდა გაგახსენოთ რომანის თუნდაც ერთი ეპიზოდი. რამდენიმე ჩრდილოელი (ლინკოლნი) ამერიკელ ოფიცრებს, ამერიკის შეერთებულ შტატებში) შეიპარება საჰაერო ბურთში და ტოვებს სამხრეთელთა ტყვეთა ბანაკს. მათი საჰაერო მოგზაურობა მთავრდება დაუსახლებელ კუნძულზე, რომელიც წყნარი ოკეანის უკიდეგანო წყლებში მდებარეობს.

მათ არავითარი იარაღი არა აქვთ, გარდა ჯიბის დანისა, აქვთ საათი და ხორბლის სამი მარცვალი. მაგრამ იმ დროისათვის, როდესაც ისინი აპირებენ მათ მიერ დასახლებული კუნძულის დატოვებას, ამ ადამიანებს შეუძლიათ არა მარტო რკინის დამუშავება და მისგან სანადირო თოფის გაკეთება, საკუთარი გემის აგება და საკვებად საკმარისი ხორბლის მოსავლის აღება, არამედ თავიანთი სატელეგრაფო სისტემაც აქვთ. მაგრამ რაც მთავარია, ვერნი გვიჩვენებს, თუ რა გზით მიაღწიეს მათ ყოველივე ამას. ქმნიდნენ რა ამ სიმდიდრეს, ისინი ეერდნობოდნენ თავიანთ ხელმარჯვეობასა და ხელმძღვანელის სამეცნიერო და საინჟინრო ცოდნას.

და ის, რასაც ახლა ვიგებ კოსმოსში გაფრენების შესახებ მასალებიდან, ძალიან მაგონებს „საიდუმლო კუნძულში“ აღწერილ სიტუაციას. ცხადია, ყოველი პრაქტიკული ნაბიჯი, რაც უნდა მოკლე იყოს იგი, და რომელიც მოწმობს, რომ ადამიანს შეუძლია იმოქმედოს დედამიწის ატმოსფეროს ფარგლებს გარეთ, უფრო მეტად მაინტერესებს, ვიდრე წიგნში წაკითხული ფანტასტიკა და სათავგადასავლო ამბავი. მე ყოველი ასეთი პრაქტიკული ნაბიჯი გაცილებით უფრო ფანტასტიკურად წარმომიდგენია, ვიდრე ყველაზე თავშეუყავებელი მოძმიბძლელობით აღწერილი მომავალი, თუნდაც იგი ერთი შეხედვით მეტად რეალისტური ჩანდეს.

თვითეული ადამიანი კოსმოსში — ეს ცალკეული ინდივიდუალური ნაბიჯია, ნიშნავდეს მათთვის „კაპიტულაციის თავზე მოხვევას. ასეთი ლაპარაკის მიზანია ომის ფსიქოზი გააღვივოს მილიტარისტულ წრეებში და გამონახოს საბაბი იმისათვის, რომ უარი თქვის ჯარების გაყვანაზე. ვიეტნამელ ხალხს არავისი კაპიტულაცია არ სურს. მას სურს მხოლოდ დამოუკიდებლობა, თავისუფლება და ნამდვილი მშვიდობა“.

ᲞᲠᲔᲡ-ᲙᲝᲜᲤᲔᲠᲔᲜᲪᲘᲐ ᲞᲐᲠᲘᲖᲨᲘ

პარიზი, 11 აპრილი. (საკდესის კორ.). „სამწუხაროდ, უნდა აღვნიშნოთ, რომ ვიეტნამის საკითხზე პარიზის თათბირის მონაწილეთა მოლოდინი ამართლა“, — განაცხადა მეთორმეტე „პლენარული სხდომის შემდეგ გამართულ პრეს-კონფერენციაზე ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის დელეგაციის წარმომადგენელმა ნგუენ ხანი ლემ.

ამერიკელი აგრესორები მსჯელობენ კეთილ განზრახვებზე, მშვიდობის გეგმებზე და ამავე დროს ვიეტნამის ტერიტორიას სულ უფრო ბომბავენ და უშენენ ცეცხლს, სულ უფრო მეტ დასაზვერ ფრენას აწყობენ, თქვა მან.

ᲑᲐᲠᲘᲙᲐᲓᲔᲑᲘ ᲒᲐᲢᲘᲞᲐᲚᲘᲘᲡ ᲥᲣᲩᲔᲑᲨᲘ

რომი, 10 აპრილი. საკდესის კორესპონდენტი ი. ლომპატარი გვატყობინებს:

სამხრეთ იტალიის პატარა ქალაქ ბატიპალიაში, სადაც გუშინ საღამოს პოლიციამ სროლა აუტეხა სახალხო დემონსტრაციის მონაწილეებს, ქუჩები ბრძოლის ველს გვანან. ყველგან ყრია მოთხრილი ხეები, ქვები, დამტვრეული მინა, დამწვარი ავტომობილები.

შედარებითი სიწყნარე იყო მხოლოდ ღამით, რამდენიმე საათს. დღეს გათენებიდანვე ვითარება კვლავ უარესად გამწვავდა. ბატიპალიის ქუჩები და მოედნები კვლავ ავსებო დემონსტრანტებით. ქალაქის მოსახლეობა მოითხოვს, რომ დაუყოვნებლივ გაიყვანონ პოლიცია. ბატიპალიაში გამოცხადდა საყოველთაო გაფიცვა: დაიხურა ყველა საწარმო, მაღაზია, დაწესებულება. სკოლებში შეუწყდა მეცადინეობა.

უკანასკნელ წუთს ცნობილი გახდა, რომ ბატიპალიის ქუჩებში კვლავ აღმართეს ბარიკადები. მოსახლეობამ დაიკავა რკინიგზის სადგური. მოელიან, რომ ქალაქში მოქმედ ორ ათას პოლიციელსა და კარაბინერს შეემატება ახალი მეშვიდე ძალები.

ᲘᲐᲙᲘᲐ ᲮᲐᲜᲘᲡ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ

რავალპინდი, 11 აპრილი. (საკ-დესი). პაკისტანის პრეზიდენტმა იაჰია ხანმა გუშინ გამართა თავისი პირველი პრეს-კონფერენცია. პრეზიდენტმა აცხადა პაკისტანში სამხედრო წესების შემოღების მიზეზები და გამოყოფილებით აღნიშნა, რომ მის მოწოდებას, დაიცვან წესრიგი და კანონიერება სახელმწიფოში, დადებითად გამოეხმაურა პაკისტანის საზოგადოებრიობის ყველა ფენა.

„ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲘᲡ“ ᲜᲘᲦᲑᲘᲗ

ბონი, 11 აპრილი. (საკდესი). 6,5 მილიარდი მარკა — ასეთია იმ „დახმარების“ თანხა, რომელიც გერმანიის ფედერაციულმა რესპუბლიკამ 1968 წელს მისცა განვითარებად ქვეყნებს, განაცხადა გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ეკონომიური თანამშრომლობის საკითხთა მინისტრმა ეპლერმა პრეს-კონფერენციაზე, რომელიც გუშინ ბონში გაიმართა. ეს თანხა 40 პროცენტით და მეტად აღემატება თანხებს, რომელიც გერმანიის ფედერაციულმა რესპუბლიკამ იმავე მიზნით დახარჯა 1967 წელს.

სენამდვილეში საქმე სულაც არ ეხება „უანგარო დახმარებას“, რომელს მიზანია სუსტად განვითარებული ქვეყნების ეკონომიური განვითარება. ეპლერმა „ეანგარო დახმარებას“, რომელს მიზანია სუსტად განვითარებული ქვეყნების ეკონომიური განვითარება, ეწოდა „ლიბერალური“ გულუბრყვილოდ სვამენ კითხვას, თუ რატომ არ შეიძლება მთელი თანხები, რაც კომოსურ კვლევაზე იხარჯება, გამოიყენონ დედამიწაზე მცხოვრები ადამიანების ცხოვრების გასაუმჯობესებლად. ასეთ მსჯელობას რომ დავურდნობოდით, მაშინ დღემდე ქვის ხანის დონეზე ვიცხოვრებდით.

განა ცოტა იყო ისეთი მეცნიერული აღმოჩენა, რომლებიც თავდაპირველი წარმოდგენით არავითარ პრაქტიკულ ამოცანებს არ უპასუხებდა, ხოლო შემდეგ მათ დიდი სარგებლობა მოუტანეს კაცობრობას, ელექტრობა არ „აღმოუჩენიათ“ რაიმე უტილიტარულ მიზნებთან დაკავშირებით, ისევე როგორც ფიზიკოსების მიერ ტურბოელექტრული სადგური არ შექმნილა პრაქტიკული მოთხოვნილების დასაკმაყოფილებლად.

ატომური ელექტროსადგურები, რომლებიც მომავალში, შესაძლოა, დაეხმარებიან ინდოეთს თავი დაიღწიოს ქრონიკულ ენერგეტიკულ შიმშილს, რაც გამოწვეულია ენერგიის ბუნებრივი წყაროების უქონლობით, შეიქმნა თეორიული კვლევის პროცესში.

მეცნიერება უნდა სუნთქავდეს, და მე დარწმუნებული ვარ, რომ კოსმოსში გაფრენები — ეს არის მაცოცხლებელი უანგბადი მისთვის და ყველა ჩვენგანისათვის. რა თქმა უნდა, ახლა ძნელია იმის წინასწარ განჭვრეტა, თუ როგორ იქნება გამოყენებული ეს გაფრენები მომავალში ჩვენი არსებითი პრობლემების გადასაწყვეტად, მაგრამ ერთი რამ ნათლებით ცხადია: ის, რასაც ახლა მეცნიერება კოსმოსში აკეთებს, მომავალში კაცობრობისათვის დიდ პრაქტიკულ მნიშვნელობას შეიძენს.

ბუნების მართვა, მაგალითად, ახლა პრაქტიკულად აუცილებელი ხდება, და მიუხედავად იმისა, რომ თანამედროვე პირობებში მისი ბოროტად გამოყენებაც შეიძლება, მისი სარგებლიანობა უდავოდ დიდია და უეჭველად ეს ცოდნა გამოყენებული იქნება სასიკეთოდ.

მე პირადად არ ვაპირებ ვიწინასწარმეტყველო კოსმოსის ათვისების პერსპექტივა, მაგრამ მე, და მგონია არა მარტო მე, არამედ მილიონობით ადამიანს აღელვებს შემდეგი პრობლემა — ჩვენ არ გვინდა ავანტიურიზმი ამ საქმეში. ჩვენ გვინდა, რომ ყველა კოსმოსგატი ცოცხალი დაბრუნდეს, და თუ ორბიტალური სადგურების შექმნა არის ის გზა, რომელიც ამცირებს რისკს, ჩვენ მხარს ვუჭერთ ასეთ გზას.

ᲗᲕᲐᲚᲘᲡ ᲐᲡᲐᲮᲕᲔᲕᲐᲓ...

ნიუ-იორკი, 11 აპრილი. საკდესის კორესპონდენტი ი. რომანცევი გვატყობინებს:

ამერიკის მონოპოლიები, რომლებიც ლათინურ ამერიკაში მოქმედებენ, „სპერთამშორისო“ კორპორაციათა აპარეტს უნდა ამოეფარონ. ასეთი რჩევას აძლევენ მათ ამერიკის სახელმწიფოთა ორგანიზაციის გენერალური მდივანი გალო პლასა. მსოფლიო ფაქრობს საკითხებისადმი მიძღვნილ ქალაქ პალმ-ბიჩის (ფლორიდის შტატი) მრავალ კონფერენციაზე გამოსასვლელად მომზადებულ სიტყვაში პლასა აღნიშნავს, რომ ამერიკად მონოპოლიები შეძლებენ თავიდან აიცილონ „ნაციონალიზმისა“ და „ანტიამერიკანიზმის“ გამოვლინებანი კონტინენტზე.

ამერიკული ბიზნესის გაუპიროვნების საუკეთესო მაგალითად ამერიკის სახელმწიფოთა ორგანიზაციის გენერალურმა მდივანმა მოიყვანა „აღელის“ პროპორაცია. ამერიკის ეს გერთიანებული კომიტეტი, რომელსაც ევროპის კომიტეტი ავსებს, სპეციალდება კაპიტალურ დაბანდებაზე ლათინურ ამერიკაში. უკანასკნელი სამი წლინახევრის შანძილზე კორპორაციათა ოპერაციების მოცულობამ 880 მილიონი დოლარი შეადგინა.

პლასას აზრით, ტრაგიკული შეცდომა იქნება, რომ ლათინურ ამერიკაში არსებულ პატრიოტულ განწყობილებებს სუფალება მისცენ გადაეზარდოს „ყოველივე უცხოურისადმი სიძულვილად“.

ᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲘᲐᲜᲘ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲚᲔᲑᲐ

კარაკასი, 10 აპრილი. (საკდესი). ვენესუელის უმაღლესმა სასამართლომ უკანონოდ მიიჩნია რომ ხენატში აირჩიეს ყოფილი დიქტატორი პერეს ხიმენესი, რომელიც ვენესუელას მართავდა 10 წლის მანძილზე, სანამ 1958 წელს არ ჩამოაგდეს. იგი ხენატში აირჩიეს გასული წლის დეკემბერში საყოველთაო არჩევნების დროს.

სასამართლოს გადაწყვეტილებას საფუძვლად დაედო კონსტიტუციის მუხლი, რომელშიც ნათქვამია, რომ ვენესუელის არცერთი მოქალაქე არ შეიძლება აირჩიონ, თუ იგი თვითონ არ მონაწილეობდა არჩევნებში.

არჩევნების დროს პერეს ხიმენესი იყო მადრიდში, სადაც „თავისი ნებით გაიხიზნა“. გასული წლის აგვისტოში, მას შემდეგ რაც ბრალად დასდეს დიდძალი სახელმწიფო სახსრების მითვისება სახელმწიფო პოსტზე ყოფნის დროს.

სასამართლოს გადაწყვეტილებას წინ უძღოდა ფართო საპროტესტო კამპანია, რომელშიც მონაწილეობდა ვენესუელის მთელი პროგრესული საზოგადოებრიობა. კამპანია მიმდინარეობდა ლოზუნგით დაუყოვნებლივ გაიუქმებინათ ყოფილი დიქტატორის მანდატი და სარ შემოეყვანათ იგი ვენესუელაში. ახლა ხიმენესი პერუში იმყოფება.

ᲝᲢᲝ ᲕᲘᲜᲪᲔᲠᲘᲡ ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ

ბერლინი, 10 აპრილი. (საკდესი), გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ოტო ვინცერმა წერილი გაუგზავნა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ევროპის ეკონომიური კომისიის თავმჯდომარეს, რომელშიც აღნიშნავს, რომ გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკას მრავალჯერ უთხოვია მიეღოთ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წევრად და ამ კომისიის მუშაობაში მიეღო მონაწილეობა თანასწორუფლებიანობის საფუძველზე.

ო. ვინცერი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ ევროპის კონტინენტზე მშვიდობიანი თანამშრომლობის გაფართოებისათვის საჭიროა, რომ ევროპის ყველა სახელმწიფო იყოს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ევროპის ეკონომიური კომისიის წევრი და თანასწორუფლებიანად მონაწილეობდეს მის საქმიანობაში.

ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘ

80-Ე ᲬᲚᲘᲡ ᲞᲐᲠᲘ, ᲨᲐᲑᲐᲗᲘ,

12 ᲐᲞᲠᲘᲚᲘ, 1969 Წ.

ᲛᲮᲝᲚᲝᲓ ᲤᲐᲥᲢᲔᲑᲘ

ᲜᲐᲢᲝ-ᲝᲛᲘᲡ ᲡᲐᲤᲠᲗᲮᲘᲡ ᲛᲗᲐᲕᲐᲠᲘ ᲬᲧᲐᲠᲝᲐ

მსოფლიო პრესის გამოხმაურება საბჭოთა მთავრობის განცხადებაზე

ვარშავა, 10 აპრილი. (საკ-დესი). გაზეთებმა „ტრიბუნა ლუდუმ“, „ეიჩე ვარშავიმ“ და „ეოლნეე ვოლნოსტმა“ დღეს გამოაქვეყნეს სსრ კავშირის მთავრობის განცხადება ნატოს 20 წლისთავთან დაკავშირებით. სხვა გაზეთებმა დაბეჭდეს ამ განცხადების ვრცელი შინაარსი. საბჭოთა მთავრობამ, ხაზს უსვამს „ტრიბუნა ლუდუ“, მძაფრად გააკრიტიკა ჩრდილოატლანტიკური პაქტის აგრესიული არსი და აღნიშნა, რომ ბუდაპეშტის მიმართვის იდეები მშვიდობისა და ევროპის უშიშროების რეალური პლატფორმაა.

პოლონეთის პროფკავშირთა ცენტრალური საბჭოს ორგანო გაზეთი „ელოს პრაცი“ წერს, რომ სსრ კავშირის მთავრობის განცხადება შეიცავს არგუმენტირებულ მასალებს ნატოს „საშიში საქმიანობის შესახებ.

სოფია, 10 აპრილი. (საკდესი). „ბულგარეთის პრესა დიდ ყურადღებას უთმობს საბჭოთა მთავრობის განცხადებას სამხრეთ ევროპაში ნატოს შექმნის 20 წლისთავთან დაკავშირებით.

სათაურებით „ნატო მშვიდობის სერიოზული საფრთხეა“ და „ნატო ომის საფრთხის, აგრესიისა და კონტრრევოლუციის მთავარი წყაროა“ გაზეთები „რაბოტნიჩესკო დელო“, „ნაროდნა არმია“ აქვეყნებენ განცხადების სრულ ტექსტს. დანარჩენმა გაზეთებმა დაბეჭდეს მისი ვრცელი შინაარსი.

გაზეთი „ზემედელსკო ზნამე“ ხაზს უსვამს, რომ ნატოს საქმიანობა ეწინააღმდეგება მშვიდობისა და უშიშროების ინტერესებს და მკითხველთა ყურადღებას აპყრობს განცხადების იმ ადგილებს, სადაც აღნიშნულია, რომ ცხოვრებამ გაფანტა იმპერიალისტთა მიერ შექმნილი მითი, თითქოს ევროპაში არსებობდეს „საბჭოთა აგრესიის“ საფრთხე, რომ ჩრდილოატლანტიკური პაქტი საომარი საფრთხის მთავარი წყაროა, ევროპის მთელი რეაქციული ძალების ბურჯი, დასავლეთგერმანული მილიტარიზმისა და რევანშიზმის მფარველია. „ეკონომიჩესკაია სლოო“ საბჭოთა მთავრობის ამ დიდმნიშვნელოვან დოკუმენტს ბეჭდავს სათაურით „საბჭოთა კავშირი მოგვიწოდებს მშვიდობის განმტკიცებისაკენ“.

ბერლინი, 10 აპრილი. (საკ-დესი). „ოცი წლის მანძილზე ნატო დაბრკოლებებს ქმნის მთელ მსოფლიოში მშვიდობის უზრუნველყოფის გზაზე“ („ნეიეს დეიჩლანდი“), „ნატოს აგრესიული სამხედრო პაქტი საფრთხეს უქმნის ევროპის უშიშროებას“ („ბერლინერ ცაიტუნგი“), „ნატოს სამხედრო ბლოკი აგრესიული ხასიათისაა და მიმართულია ყველა მშვიდობისმოყვარე ქვეყნის წინააღმდეგ“ („იუნგე ველტი“) — ასეთი სათაურებით დღეს გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის გაზეთები ბეჭდავენ ნატოს ბლოკის შექმნის 20 წლისთავის გამო გამოქვეყნებულ საბჭოთა მთავრობის განცხადების სრულ ტექსტს ან შინაარსს.

არსებობის ოცი წლის მანძილზე ნატოს აგრესიული ბლოკის ძირგამომთხრელმა საქმიანობამ, რომელიც მიმართულია მშვიდობისა და მთელ მსოფლიოში დაძაბულობის შენელების წინააღმდეგ, გააცამტვერა ამ ორგანიზაციის დამაარსებელთა პირფერული განცხადებანი თითქოს იგი თავდაცვითი მიზნით შექმნილიყოს. ბ

კინორეჟისორის არქივიდან

პირველი შაბათობები

მოგვითხრობენ ჩანახატები

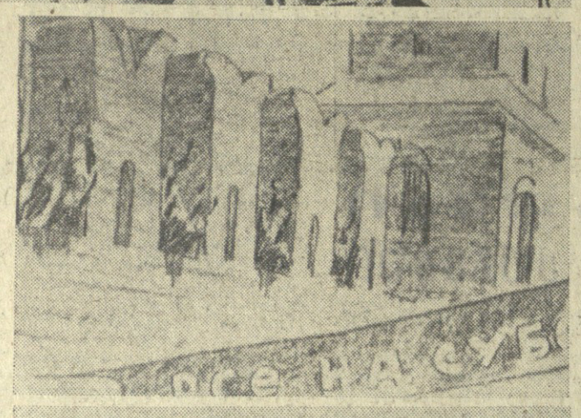

ცნობილმა ქართველმა კინორეჟისორმა, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტმა მიხეილ ჭიაურელმა თავისი პირადი არქივიდან მოგვაწოდა შესანიშნავი საბჭოთა გრაფიკოსის ლ. სოიფერტისის რამდენიმე ნამუშევარი ლენინის ცხოვრების თემაზე.

საინტერესოა ამ გრაფიკული ჩანახატების შექმნის ისტორია. როცა რეჟისორი მ. ჭიაურელი იღებდა ფილმს „დაუვიწყარი 1919 წელი", სტუდიაში მიიწვიეს მხატვარი ლ. სოიფერტისი, რომელმაც ჩვეული ოსტატობით შეასრულა მომავალი ფილმისათვის გრაფიკული სურათების მთელი სერია.

დღეს, როცა მთელი ჩვენი ქვეყანა აღნიშნავს მასობრივი კომუნისტური შაბათობის 50 წლისთავს, ლ. სოიფერტისის გრაფიკული სურათების ციკლი მთელი თავისი შინაარსით და ხასიათით ეხმაურება დღევანდელ შრომითს ზეიმს და მოგვითხრობს პირველ მასობრივ კომუნისტურ შაბათობაში ვ. ი. ლენინის მონაწილეობაზე.

აღსანიშნავია, რომ ლ. სოიფერტისის ეს გრაფიკული ჩანახატები ჯერ არსად არ გამოქვეყნებულა და მხოლოდ მ. ჭიაურელის პირადი არქივის საკუთრებას წარმოადგენდა.

გაზეთის დღევანდელ ნომერში ვბეჭდავთ ლ. სოიფერტისის რამდენიმე გრაფიკულ ჩანახატს და სსრ კავშირის სახალხო მხატვრის ნ. ქუკოვის ცნობილ სურათს „შაბათობაზე".

სურათებზე: ზემოდან ქვემოთ — **ნ. ქუკოვის** სურათი „შაბათობაზე", **ლ. სოიფერტისის** ჩანახატები — „ყველანი შაბათობაზე", „შეხედეთ, ლენინი მოდის!", „ამხანაგებო, აგერ ლენინი!..."

თეატრალური ქრონიკა

△ **ბათუმი.** (საკ. კორ.). ახალშენის კულტურის სახლის დრამატული კოლექტივი ყოველწლიურად აახლებს თავის რეპერტუარს.

ამას წინათ თვითმოქმედი კოლექტივი იყო ერგეს, ჭარნალის, ფერიის კოლმეურნეობებში და მაყურებელს უჩვენა კ. ბუაჩიძის „მაცარი ქალიშვილები" და მ. დუდუჩავას „სისონა დარჩია".

△ **ახალციხე.** (საკ. კორ.). მესხეთის სახელმწიფო თეატრმა მაყურებელს, მორიგ პრემიერად უჩვენა გ. ბერიაშვილის ლირიკული დრამა „სად ხარ, ჩემო მეგობარო".

სპექტაკლი დადგა რეჟისორმა გ. მაცხონაშვილმა.

მხატვრული გაფორმება ეკუთვნის ა. გოგოლაძეს.

კინომოყვარულთა კლუბი

ოზინის სარაიონო კულტურის სახლში კინომოყვარულთა კლუბ „იკარანის" წევრებმა განიხილეს ახალი ქართული ფილმი „ტარიელ გოლუა". შეერება - გახსნა კინომოყვარულთა კლუბის წრის თავმჯდომარემ შალვა ჯაფარიძემ, რომელმაც ილაპარაკა ფილმის როგორც დადებით, ისე უარყოფით მხარეებზე. კამათში მონაწილეობდნენ დ. შიმშილაშვილი, ნ. ლუშუაშვილი, რ. კალმახელიძე, თ. კერკალიშვილი.

(„კომ". კორ.).

შემოხვევა

ვეფანქარისა და მისი თანაშემწის სიფხიზლე

ბათუმი, 11 აპრილი. (საქდელი). ეს მოხდა რკინიგზის გადასარბენზე ნატანებისა და ოჩხამურის სადგურებს შორის. საგარეუბნო სამგზავრო მატარებელი მახარაძიდან ბათუმში მიდიოდა. მემანქანე იონა თევზაძე გულისყურით გაჰყურებდა გზას. უცბად რელსებს შორის მან შენიშნა რაღაც უძრავი საგანი და ყურადღება დაიმახა. მემანქანემ მისცა გამაფრთხილებელი სიგნალი და თანდათანობით უკლო სიჩქარეს.

— ბავშვი! — ერთად წამოიძახეს მემანქანემ და მისმა თანაშემწემ ოთარ გეგუჩაძემ.

ბავშვი არც აპირებდა რელსებიდან გადასვლას. სულ რაღაც ასიოდე მეტრი რჩებოდა. ხოლო მატარებლის გაჩერება უკვე შეუძლებელი იყო. ამ მომენტში ო. გეგუჩაძემ მიიღო გაბედული გადაწყვეტილება — გადახტა სვლის დროს, წინ გაუსწრო შემადგენლობას და ბავშვი გამოათრია თითქმის თვლების ქვეშიდან.

ასე გადარჩა ოჩხამურის რაის საბჭოთა მეურნეობის მუშის ოთარ თევზაძის სამი წლის ვაჟიშვილი.

ჭადრაკი

წინ ქარის კრეტენდენტი

ფეხბურთი

დღეს ცხრა მატჩია

მძლეოსნობა

მასობრივი, საინტერესო

მატჩი მსოფლიოს პირველობაზე

საშინაო ანალიზის შემდეგ

მეორე პარტია მსოფლიოს ჩემპიონმა ნ. გაფრინდაშვილმა ქულა წაგებულმა დაიწყოს კი ამას ნიშნავდა, რომ ბრძოლა უკიდურესად გამწვავდებოდა. ჩანს, ორთაბრძოლა რიგის მატჩზე უფრო საინტერესო უნდა გამოდგეს.

მეორე პარტიას კონკურენციას არც ფეხბურთი უწევდა, და არც ტელევიზია. მაყურებლებით აივსო დარბაზი, მაგრამ ამის მიუხედავად, თბილისის სპორტულმა საზოგადოებრიობამ სანიმუშო სათამაშო ატმოსფერო შექმნა. რამდენადაც მატჩისადმი ინტერესი ძლიერდება, დგება საკითხი შეჯიბრების უფრო დიდ დარბაზში გადატანის შესახებ.

მიმომხილველებსა და მაყურებლებს ძალზე აინტერესებდათ, თუ როგორ ტაქტიკას აირჩევდნენ მეტოქეები მეორე პარტიაში. ნონას გულშემატკივრები იმედოვნებდნენ, რომ მსოფლიოს ჩემპიონი სწრაფად გაათანაბრებდა ანგარიშს.

რიგის მატჩის მეორე პარტიაში კუშნირმა სიცილიური დაცვა აირჩია. ამჯერად პრეტენდენტმა ალიოხინის დაცვის ერთ-ერთ რთულ ვარიანტს მიმართა.

თეორებმა პაიკების უპირატესობა მიიღეს ლაზიერის ფრთაზე. ამის სანაცვლოდ პრეტენდენტი შეეცადა თეორების ცენტრის „დანაღმვას". შემდგომი თამაშიც ხორიდ ამ ორი ნიშნით მიმდინარეობდა.

კუშნირის მეთექვსმეტე სვლამ ბევრი გაიცა. ეს მეტად პასუხსაგები გადაწყვეტილება იყო. 29-ე სვლაზე გაიცვალა ლაზიერები.

41-ე სვლაზე პარტია გადაიდო რთულ დაბოლოებაში. ძნელი სათქმელი იყო, საკმარისია თუ არა თეორების მცირე უპირატესობა გამარჯვების მისაღწევად. მწვრთნელებს, ცხადია, დიდი საზრუნავი გაუჩნდათ. საინტერესო იყო, რომელი მათგანი გამოიჩენდა თავს. სვლა ჩაიწერა მსოფლიოს ჩემპიონმა.

როგორც ვხედავთ, მატჩი ყოველგვარი დაზვერვის გარეშე დაიწყო, სწორედ ისევე, როგორც რიგაში. მეტოქეები გულდასმით ფიქრობენ თვითეულ სვლაზე — საქმეში ერევა ციანოტიც. ეტყობა, ამ გამოჩენილი მოჭადრაკეებს ყველა დანარჩენი პარტიებიც მეტისმეტად საინტერესო გამოდგება. იხსენება „ჩემოდნები", რომლებშიც სადებიუტო ხიახლეები ინახება. სამძაფრე დღითიდღე იზრდება. ან კი როგორ შეიძლებოდა ყოფილიყო სხვანაირად — მიმდინარეობს მატჩი მსოფლიოს პირველობაზე!

ახლა გადავხედოთ მეორე პარტიის მსვლელობას:

ნ. გაფრინდაშვილი — ა. კუშნირი

1. e4 ∅f6 2. e5 ∅d5 3. d4 d6 4. ∅f3 ♗g4 5. ♗e2 e6 6. c4 ∅b6 7. e4 cd 8. ∅c3 ♗e7 9. 0-0 0-0. 10. ♗f4 a6 (ამ სვლით შავები არ უშვებენ თეორ მზედარს b5 უჭრაზე და ამზადებენ კუს გადაყვანას f6-ზე) 11. b3 d5 12. c5 ♗:f3 13. ♗:f3 ∅e8 14. b4 ∅c6 15. ♖b1 ♗f6 16. ∅e2 (აქ, ჩვენის აზრით, კარგი იქნებოდა 16 ♗e3) 16...b5 17. ♕d2 (რთულ, დახლართულ პოზიციისაკენ მიეყავდით პაიკის შეწირვას a4 სვლით). 17... ♕d7 18. ♗g4 ♗a7 19. ♖fd1 ∅8e7 20. a3 ∅g6 21. ♗d6 ♗e7 (შავებს თავი უნდა შეეკავებინათ ამ გაცვლისაგან) 22. ♗:e7 ♖:e7 23. f4 ♖f6 24. g3 ∅ge7 25. ♕d3 ♖g6 26. ♖f3 (აქ უმჯობესი იყო ლაზიერის გაცვლა) ♖b8 27. ∅c3 ♖f6 28. ♕d3 ♖g6 29. ♖:g6 hg 30. ∅ef2 ∅ef8 31. ♗h3 (უკეთესი იყო 31. ∅ge3) 31... ∅f5 32. ♗:f5 gf 33. ∅ge3 ∅ge7 34. ♖b3 ♖ab7 35. ♖db1 g6 36. ∅e3 ∅ed3 ♗h8 37. ♖3b2 ♖hb8 38. ∅e2 f6 39. ∅c3 ∅e f7 40. ♖e2 g5. აქ თეორებმა ჩაწერეს 41-ე სვლა.

გუშინ, როდესაც კონვერტი გაიხსნა, აღმოჩნდა, რომ თეორებმა ჩაიწერეს 41 ♖be1. აქ მსოფლიოს ჩემპიონმა ყაიმი შესთავაზა მეტოქეს, რაც კუშნირმა მიიღო კიდეც.

როგორც ცნობილია, პირველი ყაიმი აღინიშნა რიგაში მესამე პარტიაში, თბილისში კი — მეორეში. ამრიგად ანგარიშია 1,5:0,5 პრეტენდენტის სასარგებლოდ.

მორიგი მესამე პარტია დღეს გაიმართება. თეორებით თამაშობს ა. კუშნირი.

ნ. გრუშკოვა-ბელსკა.
შეჯიბრების მთავარი მსაჯი.

მოახლოებული ფინიში

სოხუმში დასასრულს უახლოვდება საქართველოს პირველობის გათამაშება ჭადრაკში ვაკთათვის.

მეთორმეტე ტურში ა. ზ ზაძემ დაამარცხა სახაძე, ზაიდშერმა — რაზოვსკი. ციხელაშვილ — ბოკუჩავას, დავითაშვილ—ლომაიას და თურქესტანიშვილ — მიქაელიანის პარტიები ყაიმით დამთავრდა. დანარჩენი პარტიები გადაიდო.

მეცამეტე ტურში ცახელაშვილმა მოუგო დავითაშვილს, ჯინჯიხაშვილმა — მუკნიაშვილს, მიქაელიანმა — სანაძეს, მიქაძემ — გვენცაძეს. არჩვაძე — რაზოვსკის პარტია ყაიმით დამთავრდა. დანარჩენი პარტიები გადაიდო.

13 ტურის შემდეგ ა. **ბოკუჩავას** 10 ქულა აქვს, **რ. ჯინჯიხაშვილს**— 9,5 ქულა და 1 გადადებული პარტია, **გ. ციხელაშვილსა** და **ე. მიქაელიანს** — 9-9 ქულა.

„პრავდის" ტრადიციული კროსი

ნოემბერში ფინიშს ელოდება საქართველოს პირველობის გათამაშება ჭადრაკში ვაკთათვის.

ფლეგანდელი სპორტული სეზონის ერთ-ერთი მასობრივი ასპარეზობა — გაზეთ „პრავდის" მძლეოსნური კროსი მერვეჯერ ეწყობა.

ამ კროსს წელსაც ფინიში მოსკოვის იპოდრომზე გამარჯვების დღეს— 9 მაისს ექნება. სარბენ ბილიკებზე გამოვლენ თხუთმეტივე მოკავშირე რესპუბლიკის, მოსკოვისა და ლენინგრადის, აგრეთვე ნებაყოფლობითი სასოფლო სასპორტო საზოგადოებებისა და ჩვენი ქვეყნის ასამდე ქალაქის სპორტსმენები. ისიც აღსანიშნავია, რომ „პრავდის" კროსის ფინალში მესამეჯერ გამოვლენ ავტონომიური რესპუბლიკების მძლეოსნები.

„პრავდის" კროსის თვისებურება მის მრავალსაფეხურიანობაშია, რაც ხელს უწყობს მასობრიობას, შეჯიბრებაში მშრომელთა ფართო მასების ჩაბმას.

როგორც ყოველთვის, წელსაც „პრავდის" კროსის ფინალს წინ უძღვის სხვადასხვა სტარტები.

კროსის პროგრამა არ შეცვლილა. იგი გათვალისწინებულია ასაკების მიხედვით როგორც ქალთათვის, ისე ვაჟთათვის. დისტანციებია 1.000, 3.000 და 8.000 მეტრი. დიდ ინტერესს იწვევს აგრეთვე ვეტერანთა ასპარეზობა, რომელსაც საფუძველი შარშან ჩაეყარა.

ისევე, როგორც ყოველთვის, კროსში გამარჯვებულ გუნდებს ელით გაზეთ „პრავდის", სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტის, საკ. ალკკ ცკ-კისა და გაზეთ „სულსკაია ჟიზნის" პრიზები. ჯირად ასპარეზობაში გამარჯვებულთათვის დაწესებულია პირადი პრიზები და მედლები.

„MEXICO 70"

დიდი ფეხბურთის ემბლემა

შემსიკის ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტმა გილერმო კანიდომ ჟურნალისტებს ოფიციალურად გააცნო მსოფლიო IX ჩემპიონატის ემბლემა ფეხბურთში. როგორც ცნობილია, ამ ასპარეზობის დასკვნითი ეტაპი გაიმართება მომავალი წლის მაის-ივნისში მექსიკაში.

გ. კანიდომ შენიშნა, რომ, სამწუხაროდ, ჯერ კიდევ არ არის მიღებული საბოლოო გადაწყვეტილება უახლოესი მსოფლიო ჩემპიონატის — ინგლისური ლომის ბოკვერის მემკვიდრის სიმბოლოს შესახებ.

ცვლილება ფეხბურთის კალენდარში

დონეცკში ფეხბურთის მოყვარეთა ცუდი მდგომარეობის გამო პირველი წრის 16 აპრილს მატჩი ადგილობრივი „**შახტიორისა**" და ქუთაისის „**ტორპედოს**" გუნდებს შორის დონეცკიდან გადმოტანილია ქუთაისში. ამ გუნდების მეორე წრის შეხვედრა შედგება დონეცკში.

მორიგი ტურის წინ

დღეს უმაღლესი ლიგის ფეხბურთელთა კოლექტივებს საკავშირო ჩემპიონატის მორიგი ტურის 9 მატჩი ექნებათ.

ფლეგანდელი ტურიდან ყურადღების ცენტრში დგას მატჩი თბილისში ლოდერების თბილისისა და მინსკის „დინამოს" გუნდებს შორის. კიევის დინამოელები ლუგანსკს ეწვევიან და აქ პაექრობა ექნებათ ადგილობრივ „ზარიასთან, ბაკოს „ნეფტჩი" კი მასპინძლობს მოსკოვის „დინამოს".

დუგლიორთა შეხვედრა

გუშინ თბილისის „სინათლის" სტადიონზე გაიმართა „ა" კლასის პირველი ჯგუფის **გუნდების** დუბლიორთა საკავშირო ტურნირის მორიგი მატჩი. თამაშობდნენ თბილისისა და მინსკის „დინამოს" გუნდები. შეხვედრა დამთავრდა ფრედ — 2:2.

რამდენიმე სტრიქონით

□ **მონტე-კარლოს** საერთაშორისო საჭადრაკო ტურნირის უკანასკნელ მეათე ტურში ლიდერების — სმისლოვისა და პორტიშის შეხვედრა გადაიდო. პირველი ადგილის მოსაპოვებლად სმისლოვს მოგება სჭირდება, პორტიშს კი ყაიმიც ხელს უწყობს.

□ **ბრაზილიელმა ფეხბურთელებმა დაიწყეს მსოფლიოს პირველობის შესარჩევი მატჩებისათვის მზადება. პირველი შეხვედრა მათ ჰქონდათ „მარაკანას" სტადიონზე პერუს ნაკრებთან და გაიმარჯვეს 3:2.**

□ ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის პირველ ნახევარფინალურ მატჩში რუმინეთის „პოლიტექნიკის" კალათბურთელთა გუნდი საკუთარ მოედანზე შეხვდა ამ პრიზის მრავალგზის მფლობელს რიგის ტრამვაიტროლეიბუსის ტრესტის გუნდს და დამარცხდა 49:72.

□ **მსოფლიო** ჩემპიონატის მასპინძლებმა მექსიკის ფეხბურთელებმა ლუქსემბურგში წაიგეს საერთაშორისო მატჩი ადგილობრივ ნაკრებთან 1:2.

მაქტჩი მსოფლიოს პირველობაზე

საბოლოო ანალიზის შემდეგ

ეროვნული ფეხბურთი

ლატარიაში, როგორც ვიცით, შეიძლება მოიგოთ ავტომობილი, მოტოციკლი, პიანინო, მაცივარი და სხვა საგნები, მაგრამ აი რა გვიჩვენეს საარჩევო დოკუმენტებმა ძველი დაბის ვოროტინეცის, ახლა გორკის ოლქის რაიონული ცენტრის ისტორიიდან.

...მე-19 საუკუნის დამდეგს ეს დაბა ეკუთვნოდა გრაფ ნ. გოლოვინს, რომელიც გლეხებში კრეფდა დიდ ხარკს და აგებდა ბანქოში. გრაფის სიკვდილის შემდეგ დარჩა 3 მილიონ მანეთზე მეტი ქონება და შვიდ მილიონ მანეთზე მეტი... ვალი.

მეფის მთავრობამ მოიგონა კრედიტორთა დაკმაყოფილების „ორიგინალური" ხერხი: გაათამაშა სოფელი... ლატარიაში. ტირაჟი დიდის ამბით გაიმართა პეტერბურგში. ამ ტირაჟის დროს დიდად გაუღიმა ბედმა ხუთ ოდესელს. ისინი გახდნენ დაბა ვოროტინეცის, სოფლების ბელიაევკისა და სემიანის მფლობელები. ახალმა პატრონებმა არ იცოდნენ, როგორ გაეწაწილებინათ უჩვეულო მოგება. მათ მემამულის უფლებანი გადასცეს საუფლისწულ უწყებას, რისთვისაც თითოეულმა მათგანმა მიიღო 200 ათასი მანეთი. ლატარიის ამონაგების უდიდესი ნაწილი კი მოხმარდა გრაფის ვალების გადახდას...

ბ. ვორონინი.

გემრიელი ანბანი

სამარყანდი. საბავშვო ბაღის აღსაზრდელთა თეფშებზე საოცარი გარნირია: ცომის თხელი ფირფიტები, რომლებიც ანბანის ასოების მაგვარადაა გამოსახული. პატარები სიამოვნებით „კითხულობენ" გემრიელ ანბანს. თეფშებზე არც ერთი ასო არ რჩება.

სპეციალურად საბავშვო დაწესებულებებისათვის ახალი ნაწარმის დამზადება დაიწყო სამარყანდის მაკარონის ფაბრიკამ. წელს საწარმომ უნდა გამოუშვას ორმოცდაათი ტონა „გემრიელი ანბანი".

ვ. კოპოლოდოკულო.

ნაირ-ნაირი

სკანდალი ჰიუსტონში

ნიუ-იორკი, 10 აპრილი. (ტელეგრაფით საკ. კორესპონდენტისაგან). კარპის ტრაგიკულად დამთავრებულმა ოპერაციამ, რომელსაც ჯერ ხელოვნური გული დაადგეს, შემდეგ კი დონორის გული, დიდი სკანდალი გამოიწვია ამერიკის შეერთებული შტატების სამედიცინო წრეებში. დაინიშნა სპეციალური გამოძიება. იგი დაევალა გულის დაავადებათა ფედერალურ სამთავრობო ეროვნულ ინსტიტუტს. ბრალდებანი, რასაც უყენებენ დოქტორ კულეს, რომელმაც გააკეთა ორმაგი ტრანსპლანტაცია, შემდეგია: ჯერ ეროი, მან არ შეასრულა ადამიანებზე ექსპერიმენტების ჩატარების ყველა საჭირო პირობა, მეორე, მან „მოიტაცა" ხელოვნური გული თავისი ყოფილი შეფის დოქტორ დე ბეიკის ლაბორატორიაში და გამოიყენა მის უნებართვოდ, უფრო სწორად რომ ვთქვათ, ბეილორის უნივერსიტეტის ადამიანებზე ექსპერიმენტების კომიტეტის სანქციის უქონლად, რომლის ვიცე-პრეზიდენტი და მთავარი ქირურგია დე ბეიკი.

დოქტორები კულე და დე ბეიკი თავს იკავებენ განცხადებებისაგან, მაგრამ მათი ასისტენტები ბრალდებათა და კონტრბრალდებათა აკვარა საარტელერიო დუელს აწარმოებენ. დე ბეიკის მომხრენი ამტკიცებენ, რომ კულემ „აღმაშფოთებლად" მეკობრულად მოიპარა" ის, რაზეც მათი შეფი ათ წელიწადზე მეტ ხანს მუშაობდა. დოქტორ კულეს მომხრენი უპასუხებენ, რომ ხელოვნური გულის ტრანსპლანტაცია ერთადერთი შესაძლებლობა იყო ეხსნათ ან თუნდაც გაეხანგრძლივებინათ პაციენტის სიცოცხლე. ისინი დასძენენ, რომ კულე არ იღებს სახელმწიფო დოტაციებს გულის დაავადებათა ეროვნული ინსტიტუტისაგან და ამიტომ მოვალე არ არის ექსპერიმენტებზე ნებართვა სთხოვოს მას და ანგარიში ჩააბაროს ამ ექსპერიმენტებისათვის. ინსტიტუტი ამაზე უპასუხებს, რომ ხელოვნური გულის კონსტრუქტორი დოქტორი ლიოტა დე ბეიკისა და ბეილორის უნივერსიტეტის კომიტეტს ემორჩილება.

მახსოვლებლისა და მოწაფის — დე ბეიკისა და **კულეს** — მეტოქეობა პირველად როდი იპყრობს ამერიკის საზოგადოებრიობის ყურადღებას. პირველი 60 წლისაა, მეორე — 49 წლისა. ორივე ქირურგია. ორივე ჰიუსტონში მუშაობს. პირველი სათავეში უდგას მეთოდიკურ ჰოსპიტალს, მეორე— წმიდა ლუკას ჰოსპიტალს. გულის გადანერგვის პირველი ოპერაცია კულემ გააკეთა გასული წლის მაისში და გაუსწრო თავის ყოფილ მასწავლებელს. დე ბეიკის პირველი ანალოგიური ოპერაცია გასული წლის აგვისტოთი თარიღდება. კულეს ანგარიშზეა 19 ტრანსპლანტაცია, დე ბეიკის ანგარიშზე — 10. გადარჩენილ პაციენტთა რიცხვი ერთისაც და მეორისაც ერთნაირია — სამ-სამი კაცი.

ქირურგების მეტოქეობა, რაც სენსაციურ მასალას იძლევა პრესისათვის, უფრო სერიოზული მოსაზრებებით აწუხებს სამედიცინო წრეებს. გამოირკვა, რომ კარპის მკერდში ჩასმული ხელოვნური გული გამოყენებული იყო მხოლოდ რამდენჯერმე და მხოლოდ ხბოებზე, ამასთან არც ერთ მაიგანს დღენახევარზე მეტ ხანს არ უცოცხლია. როგორც დე ბეიკის თანამშრომლები აცხადებენ, ამ ინსტრუმენტს ჯერ კიდევ ბევრი აკლდა იმ სტადიამდე, რომლის დროსაც იგი შეიძლებოდა ადამიანებზე გამოეყენებინათ.

რამდენადაც გამოძიება მხოლოდ დაიწყო, ახლა ჯერ კიდევ ძნელია ითქვას, ვინ არის დამნაშავე და ვინ მართალი. მაგრამ ჰიუსტონის სკანდალს ერთი ფრიად შემაშფოთებელი ასპექტი აქვს, — იგი დაკავშირებულია ამერიკის შეერთებული შტატების საერთო მიდგომასთან სამედიცინო ექსპერიმენტებისადმი. ამ მიდგომისათვის დამახასიათებელია დოქტორ ლიოტას თვალსაზრისი. უპასუხოდ რა ოპონენტებს, დოქტორმა ლიოტამ განაცხადა, რომ კულეს მოქმედება მართლზომიერი იყო, რამდენადაც ხელოვნური გული კონსტრუირებული იყო არა ეროვნული ინსტიტუტის ფულით, არამედ ტეხასის გულის ინსტიტუტის ფულით. ამ საფუძველზე, თქვა ლიოტამ, არც ის და არც კულე მოვალენი არ იყვნენ ნებართვის ასადებად მიემართათ ბეილორის უნივერსიტეტის კომიტეტისათვის.

ნათქვამია, მუსიკას ის უკვეთს, ვინც ფულს იხდისო. მაგრამ ადამიანის გულისცემის მუსიკა მეტისმეტად სათუთი რამეა იმისათვის, რომ მასზე გავავრცელოთ ნაღდი ანგარიშის ეს ცნება.

მ. სტურუა.

„იზვესტია", 11 აპრილი.

ყოფილა ასეთი ლატარიებიც...

გემრიელი ანბანი

ბ. ვორონინი.

ეროვნული ფეხბურთი

ბ. ვორონინი.

ეროვნული ფეხბურთი

ბ. ვორონინი.

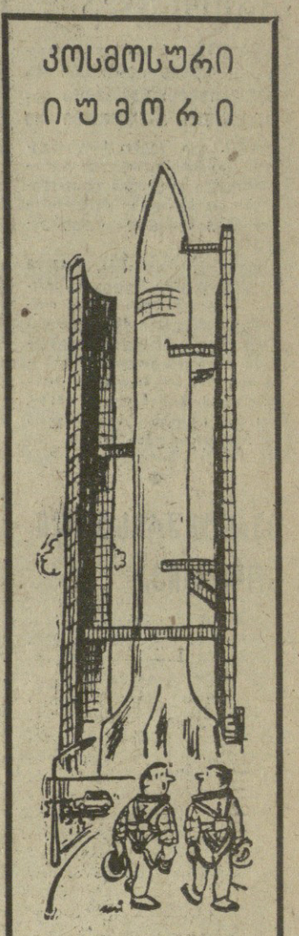

— **მამა** კი ხეებზე ცოცვას არ მანებებდა...

— **აბაშნე** არ დაგავიწყდეს, თორემ გაცივდები, ხომალდიდან კოსმოსში რომ გახვალ.

— **მხოლოდ** ძალლთან ერთად გავისეირნებ!

ნახატები ბ. მიკლაშევსკისა (ჟურნალი „პოლშა").

ტელევიზია

12 აპრილი

09.30 — დაუსწრებელი სწავლების სტუდენტთა დასახმარებლად — ლექცია უმაღლეს მათემატიკაში, 11.00 — მუსიკალური გასართობი პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 11.30 — გადაცემა „ვისი საცნობებია ეთერში?" (10 აპრილის გადაცემის გამეორება), 12.20 — მელოდიიდან მელოდიამდე — საესტრადო კონცერტი, 12.50 — მხატვრული ფილმი „შენ მარტო არა ხარ", 16.45 — „დიადი წამოწყება" — პირველი კომუნისტური შაბათობის 50 წლისთავის გამო (გადმოცემა მოსკოვიდან), 17.30 — გადაცემა ბავშვებისათვის — „ჯადოსნური საღებავი", 18.00 — გადაცემა ახალგაზრდობისათვის — „შეკვარდნი", 18.15 — „ჯანმრთელობა" სატელევიზიო ჟურნალი, 19.00— ფეხბურთი საბჭოთა კავშირის პირველობაზე — „დინამო" თბილისი— „დინამო" — მინსკი (შესვენების დროს „მსოფლიოს ჩემპიონის ტიტულისათვის), 20.45 — „მხიარული მელოდიები", 21.25 — „მოამბე" — საინფორმაციო პროგრამა, 21.40 — მსოფლიოს ჩემპიონის ტიტულისათვის, 21.50 — პოლონური მხატვრული ფილმი „ქალაქელი ფანჯარაში", 23.10— „მოამბე" — საინფორმაციო პროგრამა.

თეატრები

12 აპრილი

ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური — ტრუბადური (მე-18 სასკოლო აბონ.), **რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური** — ჩვენ, მისი უდიდებულესობა, **მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური** — ყარამან ყანთელაძე, **ვასო აბაშიძის სახელობის მუსიკალური კომედიის** — ბაბაჯანას ქორწილი, **მოზარდ მაყურებელთა ქართული** — დონ სეზარ დე ბაზანი (№ 33 აბონ. დილის 10 ს., № 9 აბონ. ღამის 4 ს.), შაბათან ხიხო (№ 38 აბონ. დილის 10 ს. და 30 წ. № 28 აბონ. საღ. 6 ს.), **კონსერვატორიის დიდი დარბაზი** — ბელორუსიის სსრ სახელმწიფო აკადემიური საგუნდო კაპელა, **თოჯინების ქართული** — ოქროს სალამური (ღამის 11 ს. და 1 ს.).

კინო

12 აპრილი

რუსთაველის სახელობის, ოქტომბერი — **მოუხელთებელთა ახალი თავგადასავალი,** ამირანი, სპარტაკი, გაზაფხული, კოლხიდა, ჭავჭავაძის სახელობის კულტურის სახლი — **დიდად დასაღუმლოებული პრემიერები,** ისანი, ოთიკართა სახლი, საქართველო (მწვანე დარბაზი) — **ძმები კარამაზოვები,** (I, II სერია), 26 კომისრის სახელობის (პირველი დარბაზი) — **ნაბადი,** ნაკადული, თანამგზავრი — **„იანტარნაიადან" გაქცეული,** ამირანი, 26 კომისრის სახელობის (მეორე დარბაზი), ყაზბეგი (პირველი დარბაზი), ნაკადული, გორკის სახელობის კულტურის სახლი — **მკვდარი სეზონი** (I, II სერია), კოლხიდა, კომკავშირელი, ბათუმი, თანამგზავრი, სპორტი — **პოემა ქვაში** (I, II სერია), ყაზბეგი (მეორე დარბაზი), ბათუმი, კოლმეურნე — **ტარიელ გოლუა,** ყაზბეგი (მეორე დარბაზი) — **ახალგაზრდული შეცდომები,** ბათუმი, — **განგაში,** ეკრანი — **ბუბეს საცოლე,** პლეხანოვის სახელობის კულტურის სახლი — **თავგადასავალთა მაძიებელნი,** პლეხანოვის სახელობის კულტურის სახლი — **მარჯვედ მოეწყო,** კომკავშირელი — **ქორწილი მალინოვკაში.**

რედაქტორი
დ. მჭედლიშვილი.

კომუნისტი

თბილისი. ლენინის 14, რედაქტორის მოადგილეების — 99-93-03, 99-03-09, პ/მგ. მდივნის — 99-72-80, სამდივნოსი — 99-66-10, განყოფილებებისა: პარტიული — 99-87-61, პროპაგანდის —93-22-93, მრეწველობის — 93-20-34, სოფლის მეურნეობის — 99-52-46, საბჭოთა მშენებლობის — 93-18-70, მეცნიერების, უმაღლესი სასწავლებლებისა და სკოლების — 93-27-58, ლიტერატურისა და ხელოვნების — 99-55-01, ინფორმაციის — 93-16-90, წერილების 99-73-24, ილუსტრაციის — 93-28-54, განცხადებების — 93-93-96.

ჩვენი მისამართი და ტელეფონები

КОМУНИСТИ ИНДЕКС 66443 УЗ 03226 საქ. კპ ცკ-ის გამომცემლობის სტამბა, თბილისი, ლენინის ქ. 14.